



MONITORUL OFICIAL

AL

ROMÂNIEI

Anul 188 (XXXII) — Nr. 90

PARTEA I
LEGI, DECRETE, HOTĂRĂRI ȘI ALTE ACTE

Vineri, 7 februarie 2020

SUMAR

	<u>Pagina</u>
DECIZII ALE CURȚII CONSTITUȚIONALE	
Decizia nr. 751 din 21 noiembrie 2019 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 381 alin. (7) din Codul de procedură penală	2-4
ACTE ALE ÎNALTEI CURȚI DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE	
Decizia nr. 22 din 27 noiembrie 2019 (Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept în materie penală)	5-15

DECIZII ALE CURȚII CONSTITUȚIONALE**CURTEA CONSTITUȚIONALĂ****DECIZIA Nr. 751**

din 21 noiembrie 2019

**referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 381 alin. (7)
din Codul de procedură penală**

Valer Dorneanu	— președinte
Cristian Deliorga	— judecător
Marian Enache	— judecător
Gheorghe Stan	— judecător
Livia Doina Stanciu	— judecător
Elena-Simina Tănăsescu	— judecător
Varga Attila	— judecător
Marieta Safta	— prim-magistrat-asistent

Cu participarea reprezentantului Ministerului Public, procuror Dana-Cristina Bunea

1. Pe rol se află soluționarea excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 381 alin. (7) din Codul de procedură penală, excepție ridicată de Sorin Daniel Jurcă (fost Caciuc) în Dosarul nr. 04.652/221/2008* al Curții de Apel Alba Iulia — Secția penală și care formează obiectul Dosarului Curții Constituționale nr. 2.896D/2017.

2. La apelul nominal lipsesc părțile. Procedura de citare este legal îndeplinită.

3. Cauza fiind în stare de judecată, președintele Curții acordă cuvântul reprezentantului Ministerului Public, care pune concluzii de respingere a excepției de neconstituționalitate ca neîntemeiată, invocând jurisprudența Curții Constituționale în materie.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarului, constată următoarele:

4. Prin Încheierea din 5 decembrie 2017, pronunțată în Dosarul nr. 04.652/221/2008*, **Curtea de Apel Alba Iulia — Secția penală a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 381 alin. (7) din Codul de procedură penală.** Excepția a fost ridicată de Sorin Daniel Jurcă (fost Caciuc) în dosarul menționat, având ca obiect soluționarea apelurilor declarate împotriva unei sentințe penale, instanța reținând că „cererea de excludere de probe reprezintă motiv de apel”, ceea ce justifică legătura excepției cu soluționarea cauzei, aceasta vizând „administrarea probațiunii în cauză”.

5. În motivarea excepției de neconstituționalitate se susține, în esență, că prevederile legale criticate încalcă dispozițiile constituționale și convenționale invocate, deoarece citirea declarației martorului în condițiile art. 381 alin. (7) din Codul de procedură penală lipsește subiecții procesuali de posibilitatea de a pune întrebări acestuia, astfel încât principiile nemijlocirii, contradictorialității și oralității își pierd consistența reală în plan procedural, deoarece judecătorul nu se va pronunța pe baza „adevărului” cunoscut de el, ci pe baza „adevărului servit” prin rechizitoriu și dosarul de urmărire penală. Soluția pe care o va pronunța judecătorul nu va mai fi potrivit convingerii sale, pe baza probelor administrate nemijlocit în fața

sa, în condiții de oralitate și contradictorialitate, ci va fi rezultatul unui raționament trunchiat, chiar posibil „îndrumat”. În cazul în care se dă citire declarației martorului date în faza de urmărire penală, contradictorialitatea este practic inexistentă, deoarece inculpatul și chiar instanța de judecată nu vor putea să pună întrebări acestuia. Nemijlocirea este și ea absentă, întrucât instanța nu ia cunoștință *ex proprii sensibus* de împrejurările cauzei, fiind în acest caz obligată prin lege, de art. 381 alin. (7) din Codul de procedură penală, a se mărgini la validarea conținutului și formeii depoziției fără nicio circumstanțiere privind valoarea probei.

6. Se arată că, în cazul în care un inculpat ar dori să se folosească de o declarație atestată sau autentificată, acesta se lovește de reticența instanțelor, care resping constant o astfel de practică, întrucât sunt încălcate principiile oralității, contradictorialității și nemijlocirii. În această situație este încălcat principiul egalității de arme, câtă vreme ceea ce îi este permis Parchetului nu îi este permis și inculpatului. În consecință, art. 381 alin. (7) din Codul de procedură penală încalcă art. 20 din Constituție și art. 6 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, atât timp cât legea procesual penală face discriminări în defavoarea drepturilor unor categorii/părți în procesul penal. De aceea este nevoie de verificarea instanței de judecată, singura în măsură să stabilească nu numai veridicitatea faptelor, dar și gradul de imparțialitate cu care au fost administrate probele în cadrul urmăririi penale.

7. Se mai susține că sunt încălcate și dispozițiile constituționale ale art. 21 alin. (3), deoarece nu se poate vorbi de existența dreptului la un proces echitabil, atâta vreme cât administrarea unei probe decisive pentru aflarea adevărului în procesul penal, cum este proba testimonială, este lăsată la îndemâna uneia dintre părțile direct interesate. Atâta vreme cât această probă nu mai poate fi administrată, din motive independente de voința participanților la procesul penal, aceasta ar trebui înlăturată, o hotărâre de condamnare neputându-se întemeia pe o astfel de probă. Se apreciază că, în aceste condiții, nici dreptul la apărare al inculpatului nu mai poate fi considerat ca fiind garantat, atât timp cât o soluție a instanței de judecată se poate întemeia, în mod teoretic, pe o probă ce nu a fost administrată în mod nemijlocit în fața sa, ci a fost lăsată la latitudinea procurorului, ce nu îndeplinește exigențele independenței unui magistrat. Se încalcă astfel și art. 124 alin. (2) din Constituție, deoarece sunt afectate imparțialitatea justiției și caracterul ei de a fi egală pentru toți.

8. **Curtea de Apel Alba Iulia — Secția penală** opinează că excepția de neconstituționalitate este neîntemeiată. Apreciază că dreptul la apărare al unei persoane ori dreptul la un proces echitabil ar putea fi restrâns într-o măsură incompatibilă cu drepturile constituționale și prevederile art. 6 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale

doar dacă hotărârea de condamnare ar fi întemeiată în exclusivitate sau într-un mod determinant pe o declarație dată de o persoană căreia inculpatul nu a avut posibilitatea să-i pună întrebări sau să solicite audierea acesteia în vederea confruntării, fie în cursul urmăririi penale, fie în cursul judecării, așa cum se învederează în Hotărârea din 8 martie 2007, pronunțată în Cauza *Dănilă împotriva României*, Hotărârea din 22 iunie 2006, pronunțată în Cauza *Guilloury împotriva Franței*, paragraful 53, Hotărârea din 17 iulie 2001, pronunțată în Cauza *Sadak și alții împotriva Turciei*, paragraful 67, Hotărârea din 19 iunie 2003, pronunțată în Cauza *Hulki Güneş împotriva Turciei*, paragraful 86, și Hotărârea din 4 martie 2010, pronunțată în Cauza *Khametshin împotriva Rusiei*.

9. Potrivit instanței de judecată, ca regulă, dreptul la apărare impune ca inculpatul să aibă ocazia de a contesta și audia martorii, fie atunci când fac declarații, fie într-o etapă ulterioară a procedurii (Hotărârea din 10 iulie 2012, pronunțată în Cauza *Trampevski împotriva Fostei Republici Iugoslave a Macedoniei*). Comisia Europeană a precizat însă că prevederile art. 6 paragraful 1 din Convenție nu interzic instanței nici ca, în scopul stabilirii adevărului în cauză, să se bazeze pe probe indirecte, atât timp cât utilizarea acestora nu se realizează de o manieră neloială, așa cum se arată în Decizia din 4 iulie 1979, pronunțată în Cauza *X contra Germaniei* nr. 8.414/1978. Așa fiind, în faza de judecată, în cazul imposibilității de administrare, punerea în discuția părților a unei probe administrate în faza de urmărire penală și încuviințate de instanță, urmată de luarea în considerare a acesteia la judecarea cauzei, nu poate conduce la concluzia încălcării dreptului la apărare, a dreptului la un proces echitabil ori a prezumției de nevinovăție, atât timp cât hotărârea instanței nu este întemeiată în exclusivitate sau într-un mod determinant pe respectiva probă.

10. Potrivit prevederilor art. 30 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, încheierea de sesizare a fost comunicată președinților celor două Camere ale Parlamentului, Guvernului și Avocatului Poporului, pentru a-și exprima punctele de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

11. **Avocatul Poporului** consideră că prevederile legale criticate sunt constituționale. Face trimitere la punctul său de vedere reținut în deciziile Curții Constituționale nr. 16 din 19 ianuarie 2016 și nr. 37 din 9 februarie 2016.

12. **Președinții celor două Camere ale Parlamentului și Guvernul** nu au comunicat punctele lor de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

CURTEA,

examinând încheierea de sesizare, punctul de vedere al Avocatului Poporului, raportul întocmit de judecătorul-raportor, concluziile procurorului, dispozițiile legale criticate, raportate la prevederile Constituției, precum și Legea nr. 47/1992, reține următoarele:

13. Curtea Constituțională a fost legal sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor art. 146 lit. d) din Constituție, precum și ale art. 1 alin. (2), ale art. 2, 3, 10 și 29 din Legea nr. 47/1992, să soluționeze excepția de neconstituționalitate.

14. **Obiectul excepției de neconstituționalitate** îl constituie prevederile art. 381 alin. (7) din Codul de procedură penală, referitoare la audierea martorului și a expertului, care au următorul conținut:

— Art. 381 alin. (7): „*Dacă audierea vreunui dintre martori nu mai este posibilă, iar în faza de urmărire penală acesta a dat declarații în fața organelor de urmărire penală sau a fost ascultat de către judecătorul de drepturi și libertăți în condițiile art. 308,*

instanța dispune citirea depoziției date de acesta în cursul urmăririi penale și ține seama de ea la judecarea cauzei.”

15. Dispozițiile constituționale invocate în motivarea excepției sunt cuprinse în art. 1 alin. (5) referitor la obligativitatea respectării Constituției, a supremației sale și a legilor, art. 21 alin. (3) referitor la dreptul la un proces echitabil și în art. 124 alin. (2) referitor la înfăptuirea justiției. Se invocă, de asemenea, art. 20 din Constituție referitor la tratatele internaționale privind drepturile omului, cu raportare la dispozițiile art. 6 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, care consacră dreptul la un proces echitabil.

16. Examinând excepția de neconstituționalitate, Curtea constată că s-a mai pronunțat în jurisprudența sa asupra constituționalității dispozițiilor art. 381 alin. (7) din Codul de procedură penală, prin raportare la aceleași temeuri constituționale și față de critici asemănătoare (a se vedea Decizia nr. 836 din 8 decembrie 2015, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 143 din 24 februarie 2016, Decizia nr. 16 din 19 ianuarie 2016, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 182 din 10 martie 2016, Decizia nr. 37 din 9 februarie 2016, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 209 din 22 martie 2016, Decizia nr. 315 din 9 mai 2017, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 553 din 13 iulie 2017).

17. În motivarea soluțiilor de respingere a excepțiilor de neconstituționalitate pronunțate cu acele prilejuri, Curtea Constituțională a realizat o analiză a textului criticat cu raportare, în baza art. 20 din Constituție, la dispozițiile art. 6 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale și interpretarea sa în jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului, care a cristalizat ideea potrivit căreia utilizarea probelor obținute în faza instrucției penale nu contravine art. 6 paragraful 3 lit. d) din Convenție, atât timp cât dreptul la apărare este respectat. De aceea, citirea declarațiilor unor martori care au refuzat să depună mărturie în fața tribunalului nu poate fi luată în considerare dacă acuzatul nu a avut posibilitatea, în niciun stadiu al procedurii anterioare, să interogheze persoanele ale căror declarații sunt citite în ședința de judecată (a se vedea în acest sens Hotărârea din 20 septembrie 1993, pronunțată în Cauza *Saïdi împotriva Franței*, paragrafele 43 și 44, și Hotărârea din 13 octombrie 2005, pronunțată în Cauza *Bracci împotriva Italiei*, paragrafele 51 și 54). Totodată, pentru a determina dacă admiterea unor astfel de probe este compatibilă cu dreptul la un proces echitabil, se impune ca mai întâi să se stabilească dacă a existat un motiv temeinic pentru neprezentarea martorului, iar, în măsura în care depoziția unui martor absent este temeiul unic sau decisiv pentru o condamnare, sunt necesare măsuri de contrabalansare suficiente care să permită o apreciere echitabilă și corespunzătoare a fiabilității probelor în cauză. Cerința de a exista un motiv întemeiat pentru a admite depoziția unui martor absent este o chestiune preliminară, care trebuie examinată înainte de a se pronunța dacă proba a fost unică sau decisivă. Astfel, atunci când martorii nu se înfățișează pentru a depune mărturie, există obligația de a verifica dacă absența lor este justificată (a se vedea Hotărârea din 10 februarie 2015, pronunțată în Cauza *Colac împotriva României*, paragrafele 43 și 44).

18. Așa fiind, Curtea Constituțională a constatat că dreptul suspectului sau inculpatului de a propune probe și de a contesta temeinicia probelor în acuzare se păstrează în tot cursul urmăririi penale. Astfel, în acord cu art. 78 și 83 din Codul de procedură penală, avocatul suspectului sau inculpatului are dreptul să asiste la efectuarea oricărui act de urmărire penală, cu două excepții (referitoare la utilizarea metodelor speciale de

supraveghere ori cercetare prevăzute în cap. IV din titlul IV și la percheziția corporală sau a vehiculelor în cazul infracțiunilor flagrante), poate solicita să fie încunoștințat de data și ora efectuării actului de urmărire penală ori a audierii realizate de judecătorul de drepturi și libertăți și are, de asemenea, dreptul să participe la audierea oricărei persoane de către judecătorul de drepturi și libertăți, să formuleze plângeri, cereri și memorii [a se vedea art. 92 alin. (1), (2) și (4) din Codul de procedură penală]. Totodată, avocatul părților și al subiecților procesuali principali are dreptul de a solicita consultarea dosarului pe tot parcursul procesului penal. Acest drept nu poate fi exercitat, nici restrâns în mod abuziv (a se vedea art. 94 din Codul de procedură penală). De aceea, în situația în care martorul nu se mai poate prezenta pentru a fi audiat în instanță, punerea în discuție și valorificarea declarației date de acesta în cursul urmăririi penale, cu respectarea dispozițiilor legale, nu poate afecta dreptul la apărare al inculpatului, deoarece acesta a avut posibilitatea să cunoască această declarație în cursul urmăririi penale, iar dacă se consideră prejudiciat poate formula plângere în condițiile art. 95 raportat la art. 336—339 din Codul de procedură penală. De asemenea, din perspectiva legalității administrării probelor, Curtea a constatat că aceste aspecte pot fi cenzurate, în acord cu art. 342 din Codul de procedură penală, în fața judecătorului de cameră preliminară, care, potrivit art. 346 alin. (4) din același cod, va exclude una, mai multe sau toate probele administrate în cursul urmăririi penale.

19. De altfel, soluționarea unei cauze penale în baza unei probe care nu este readministrată de instanța de judecată în fața acuzatului nu este incompatibilă în sine cu dispozițiile art. 6 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale referitoare la dreptul la un proces echitabil, deoarece în procesul penal cerința ca elementele de probă să fie produse întotdeauna în fața persoanei acuzate nu este absolută, putând exista situații particulare de excepție cu respectarea dreptului persoanei acuzate de a fi avut ocazia adecvată și suficientă de a contesta proba și de a solicita refacerea ei sau de a fi participat la administrarea probei (a se vedea *mutatis mutandis* Hotărârea din 27 martie 2014, pronunțată în Cauza *Matytsina împotriva Rusiei*, paragrafele 151—153).

20. Curtea Constituțională a mai reținut că, potrivit dispozițiilor legale criticate, dacă audierea vreunuia dintre

martori nu mai este posibilă, instanța de judecată dispune citirea depoziției date de martor în cursul urmăririi penale și ține seama de ea la judecarea cauzei. Așa fiind, reglementarea dă eficiență viziunii Curții Europene a Drepturilor Omului, care a statuat că o astfel de procedură este compatibilă cu dreptul la un proces echitabil în măsura în care depoziția unui martor absent nu este temeiul unic sau decisiv pentru o condamnare. Faptul că instanța de judecată ține seama de o astfel de declarație la judecarea cauzei nu înseamnă că își va fundamenta hotărârea de condamnare exclusiv pe aceasta, deoarece, potrivit art. 103 alin. (2) din Codul de procedură penală, în luarea deciziei asupra existenței infracțiunii și a vinovăției inculpatului, **instanța hotărăște motivat, cu trimitere la toate probele evaluate** (deci și asupra unei astfel de declarații). **Condamnarea se dispune doar atunci când instanța are convingerea că acuzația a fost dovedită dincolo de orice îndoială rezonabilă.** Practic, prin sintagma „*ține seama de ea la judecarea cauzei*”, cuprinsă în textul legal criticat, se înțelege faptul că proba respectivă — în măsura în care acuzatul a avut posibilitatea în procedura anterioară să o conteste — este legală și face parte din ansamblul probator care fundamentează hotărârea, neputând fi exclusă din cauza imposibilității audierii de către instanță a martorului care a dat declarații în fața organelor de urmărire penală.

21. Curtea a mai observat și că, potrivit art. 374 alin. (7)—(9) din Codul de procedură penală, probele administrate în cursul urmăririi penale și necontestate de părți, deși nu se readministrează, sunt puse în dezbaterea contradictorie a acestora sau pot fi administrate din oficiu de către instanță dacă apreciază că este necesar pentru aflarea adevărului și pentru justa soluționare a cauzei. *Per a contrario*, o probă contestată va fi readministrată, iar, în speță, readministrarea nemaifiind posibilă, face aplicabil textul legal criticat, ipoteză care, potrivit art. 383 alin. (4) din același cod, obligă instanța să o pună în discuția părților, a persoanei vătămate și a procurorului, dacă imposibilitatea de administrare se referă la o probă administrată în faza de urmărire penală și încuviințată de instanță.

22. Deoarece până în prezent nu au intervenit elemente noi, de natură să determine schimbarea acestei jurisprudențe, soluția și considerentele deciziilor mai sus menționate își păstrează valabilitatea și în cauza de față.

23. Pentru considerentele expuse mai sus, în temeiul art. 146 lit. d) și al art. 147 alin. (4) din Constituție, precum și al art. 1—3, al art. 11 alin. (1) lit. A.d) și al art. 29 din Legea nr. 47/1992, cu unanimitate de voturi,

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

În numele legii

DECIDE:

Respinge, ca neîntemeiată, excepția de neconstituționalitate ridicată de Sorin Daniel Jurcă (fost Caciuc) în Dosarul nr. 04.652/221/2008* al Curții de Apel Alba Iulia — Secția penală și constată că dispozițiile art. 381 alin. (7) din Codul de procedură penală sunt constituționale în raport cu criticile formulate.

Definitivă și general obligatorie.

Decizia se comunică Curții de Apel Alba Iulia — Secția penală și se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Pronunțată în ședința din data de 21 noiembrie 2019.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE

prof. univ. dr. **VALER DORNEANU**

Prim-magistrat-asistent,
Marieta Safta

ACTE ALE ÎNALTEI CURȚI DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE

ÎNALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE

COMPLETUL PENTRU DEZLEGAREA UNOR CHESTIUNI DE DREPT ÎN MATERIE PENALĂ

DECIZIA Nr. 22**din 27 noiembrie 2019**

Dosar nr. 2.353/1/2019

Daniel Grădinaru	— președintele Secției penale a Înaltei Curți de Casație și Justiție — președintele completului
Andrei Claudiu Rus	— judecător la Secția penală
Lucia Tatiana Rog	— judecător la Secția penală
Dan Andrei Enescu	— judecător la Secția penală
Mirela Sorina Popescu	— judecător la Secția penală
Rodica Cosma	— judecător la Secția penală
Alin Sorin Nicolescu	— judecător la Secția penală
Simona Cristina Neniță	— judecător la Secția penală
Florentina Dragomir	— judecător la Secția penală

S-a luat în examinare sesizarea formulată de Tribunalul Brăila — Secția penală în Dosarul nr. 4.614/196/2019, prin care se solicită pronunțarea unei hotărâri prealabile pentru dezlegarea chestiunii de drept: „*În aplicarea dispozițiilor art. 55¹ alin. (1) din Legea nr. 254/2013, modificată prin Legea nr. 169/2017, referitoare la compensarea în cazul cazării în condiții necorespunzătoare a persoanelor private de libertate, dacă la calcularea pedepsei efectiv executate se are în vedere și o pedeapsă executată la termen anterior pedepsei care se execută la acest moment și în privința căreia nu au fost aplicabile dispozițiile legale referitoare la instituția liberării condiționate*”.

Completul competent să judece sesizarea în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile ce formează obiectul Dosarului nr. 2.353/1/2019 este legal constituit conform dispozițiilor art. 476 alin. (6) din Codul de procedură penală și ale art. 27⁵ alin. (1) din Regulamentul privind organizarea și funcționarea administrativă a Înaltei Curți de Casație și Justiție, republicat, cu modificările și completările ulterioare, și potrivit Procesului-verbal din 12 noiembrie 2019, prin care s-a dispus înlocuirea domnului judecător Ionuț Mihai Matei cu domnul judecător Andrei Claudiu Rus.

Ședința este prezidată de către președintele Secției penale a Înaltei Curți de Casație și Justiție, domnul judecător Daniel Grădinaru.

Conform art. 27⁶ din Regulamentul privind organizarea și funcționarea administrativă a Înaltei Curți de Casație și Justiție, republicat, cu modificările și completările ulterioare, la ședința de judecată participă doamna Cristina Roșu, magistrat-asistent în cadrul Secției penale.

Procurorul general al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție este reprezentat de doamna procuror Marinela Mincă.

Magistratul-asistent prezintă referatul cauzei, învederând obiectul Dosarului nr. 2.353/1/2019 aflat pe rolul Completului pentru dezlegarea unor chestiuni de drept în materie penală.

Menționează că la dosar au fost transmise puncte de vedere asupra problemei de drept în discuție de către curțile de apel: Alba Iulia, Bacău, Brașov, București, Cluj, Constanța, Galați, Iași, Pitești și Timișoara, Craiova, Ploiești, Oradea, Târgu Mureș. Dintre specialiști au comunicat un punct de vedere Catedra de drept penal a Facultății de Drept din cadrul Universității „Babeș-Bolyai” din Cluj-Napoca și, după depunerea raportului, Centrul

de cercetări în Științe penale al Facultății de Drept din cadrul Universității de Vest din Timișoara.

În continuare, arată că raportul întocmit de judecătorul-raportor a fost depus la dosarul cauzei, fiind comunicat părții, astfel cum prevăd dispozițiile art. 476 alin. (9) din Codul de procedură penală.

Președintele Completului pentru dezlegarea unor chestiuni de drept în materie penală, domnul judecător Daniel Grădinaru, constatând că nu sunt cereri sau excepții de formulat, solicită doamnei procuror Marinela Mincă să susțină punctul de vedere al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție cu privire la problema supusă dezbaterii în Dosarul nr. 2.353/1/2019.

Reprezentantul Ministerului Public susține că sesizarea este inadmisibilă, arătând, pe de o parte, că instanța de trimitere are repere pentru dezlegarea întrebării atât în jurisprudența din materia recursului în interesul legii, cât și în jurisprudența Completului pentru dezlegarea chestiunilor de drept în materie penală, iar, pe de altă parte, o eventuală dezlegare a chestiunii de drept ce face obiectul sesizării nu are o înrăurire asupra cauzei pendinte.

Astfel, prin Decizia Înaltei Curți de Casație și Justiție — Completul competent să judece recursul în interesul legii nr. 8 din 11 martie 2019 se arată că zilele considerate executate, ca măsură compensatorie, prevăzute de art. 55¹ alin. (1) și (8) din Legea nr. 254/2013, modificată și completată prin Legea nr. 169/2019, intră în sfera noțiunii de cauză de micșorare a pedepsei, în accepțiunea art. 598 alin. (1) lit. d) din Codul de procedură penală și se analizează potrivit dispozițiilor de la contestația la executare.

În același sens este și Decizia Înaltei Curți de Casație și Justiție nr. 7 din 21 martie 2019 a Completului pentru dezlegarea unor chestiuni de drept în materie penală. În plus se menționează că, în cadrul contestației la executare, instanța acordă zilele compensatorii, dar nu poate modifica nici dispozițiile referitoare la recidivă reținute la încadrarea juridică, nici tratamentul sancționator al recidivei aplicate prin hotărârea de condamnare, ci eventual poate constata că a fost executată o parte din pedeapsă.

Nu în ultimul rând, prin Decizia nr. 15/2018, pronunțată de Înalta Curte de Casație și Justiție — Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept în materie penală, s-a stabilit că în interpretarea dispozițiilor art. 43 alin. (1) și (5) din Codul penal, prin pedeapsa executată sau considerată ca executată, ce constituie primul termen al recidivei, se are în vedere pedeapsa recalculată ca urmare a aplicării art. 55¹ din Legea nr. 254/2013.

Pe de altă parte, această dezlegare nu ar avea înrăurire asupra cauzei, contestatorul se află în stare de recidivă postexecutorie, iar tratamentul sancționator prevăzut de dispozițiile art. 43 alin. (5) din Codul penal prevede majorarea cu jumătate a limitelor speciale de pedeapsă prevăzute pentru noua infracțiune.

Așadar, chiar dacă acordă zilele compensatorii pentru pedeapsa care reprezintă primul termen al recidivei, a apreciat că acestea nu pot fi deduse din pedeapsa ce reprezintă al doilea termen al recidivei postexecutorii. O astfel de dezlegare ar avea

relevantă, de exemplu, doar dacă s-ar pune în discuție termenul de reabilitare judecătorească care ar începe să curgă din momentul expirării pedepsei recalculate.

În concluzie, solicită respingerea, ca inadmisibilă, a sesizării formulate de Tribunalul Brăila.

Președintele Completului pentru dezlegarea unor chestiuni de drept în materie penală, domnul judecător Daniel Grădinaru, a acordat cuvântul membrilor completului, în situația în care au întrebări de formulat.

Președintele Completului pentru dezlegarea unor chestiuni de drept în materie penală, domnul judecător Daniel Grădinaru, constatând că nu sunt întrebări de formulat din partea membrilor completului, declară dezbaterile închise, iar Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept în materie penală reține dosarul în pronunțare.

ÎNALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE

deliberând asupra chestiunii de drept cu care a fost sesizată, constată următoarele:

I. Titularul și obiectul sesizării

Prin Încheierea de ședință din data de 2 iulie 2019, pronunțată în Dosarul nr. 4.614/196/2019, Tribunalul Brăila — Secția penală a sesizat, în temeiul art. 476 alin. (1) raportat la art. 475 din Codul de procedură penală, Înalta Curte de Casație și Justiție pentru a pronunța o hotărâre prealabilă în vederea dezlegării de principiu a următoarei chestiuni de drept: „În aplicarea dispozițiilor art. 55¹ alin. (1) din Legea nr. 254/2013, modificată prin Legea nr. 169/2017, referitoare la compensarea în cazul cazării în condiții necorespunzătoare a persoanelor private de libertate, dacă la calcularea pedepsei efectiv executate se are în vedere și o pedeapsă executată la termen anterior pedepsei care se execută la acest moment și în privința căreia nu au fost aplicabile dispozițiile legale referitoare la instituția liberării condiționate.”

Cauza a fost înregistrată la Înalta Curte de Casație și Justiție cu nr. 2.353/1/2019 și are termen de soluționare fixat la data de 27 noiembrie 2019.

II. Expunerea succintă a cauzei

Tribunalul Brăila — Secția penală este investit, în ultimul grad de jurisdicție, cu soluționarea contestației formulate de condamnatul H.V.C. împotriva Sentinței penale nr. 870 din 20 mai 2019, pronunțată de Judecătoria Brăila în Dosarul nr. 4.614/196/2019.

S-a reținut că, prin Cererea înregistrată pe rolul Tribunalului Brăila — Secția penală, la data de 29.05.2019, cu nr. 4.614/196/2019, condamnatul H.V.C. a formulat contestație împotriva Sentinței penale nr. 870 din 20 mai 2019, pronunțată de instanța de fond din cadrul Judecătoria Brăila, prin care, în baza prevederilor art. 598 din Codul de procedură penală, a fost respinsă, ca neîntemeiată, contestația la executarea pedepsei formulată de către petentul condamnat H.V.C. În baza prevederilor art. 275 alin. (2) din Codul de procedură penală a fost obligat petentul condamnat la plata sumei de 100 lei, reprezentând cheltuieli judiciare către stat. În baza prevederilor art. 275 alin. (6) din Codul de procedură penală s-a dispus ca suma de 313 lei, reprezentând onorariul apărătorului desemnat din oficiu, să fie avansată din fondul Ministerului Justiției către Baroul Brăila, rămânând în sarcina statului.

Pentru a se pronunța această soluție, instanța de fond din cadrul Judecătoria Brăila a reținut că, prin Cererea înregistrată pe rolul Judecătoria Brăila, la data de 21 martie 2019, cu nr. 4.614/196/2019, petentul condamnat H.V.C. a formulat contestație la executarea pedepsei închisorii.

În motivarea cererii sale, petentul a solicitat înlocuirea celor 6 zile, considerate ca executate suplimentar, din mandatul de 4 ani și 2 luni închisoare, cu o sumă de bani, pe care o lasă la aprecierea instanței.

La termenul de judecată din data de 20 mai 2019, contestatorul a precizat că renunță la solicitarea de a i se acorda o sumă de bani, solicitând doar aplicarea recursului compensatoriu, respectiv deducerea celor 6 zile considerate executate.

Analizând actele aflate la dosarul cauzei, instanța de fond a reținut că, potrivit fișei de antecedente penale a condamnatului H.V.C., s-a observat de către instanța de fond că acesta se află în executarea Mandatului de executare nr. 1.588/2018 al Judecătoria Galați, respectiv în executarea pedepsei de 3 ani și 6 luni închisoare, aplicată prin Sentința penală nr. 1.441/2018 a Judecătoria Galați, definitivă prin Decizia penală nr. 1.191/2018 a Curții de Apel Galați.

Prin Sentința penală nr. 1.441/2018 a Judecătoria Galați s-a dispus condamnarea inculpatului H.V.C. la o pedeapsă de 3 (trei) ani și 6 (șase) luni închisoare, pentru săvârșirea infracțiunii de furt calificat în formă continuată (două acte materiale), faptă prevăzută de art. 228 alin. (1), art. 229 alin. (1) lit. b) și d) din Codul penal, cu aplicarea art. 77 lit. a) din Codul penal, art. 35 alin. (1) din Codul penal, art. 41 alin. (1) din Codul penal în referire la art. 43 alin. (5) din Codul penal și art. 396 alin. (10) din Codul de procedură penală (faptă din noaptea de 6/7.02.2018).

În temeiul art. 67 alin. (1) din Codul penal, s-a aplicat inculpatului H.V.C. pedeapsa complementară a interzicerii exercitării drepturilor prevăzute de art. 66 alin. (1) lit. a) (dreptul de a fi ales în autoritățile publice sau în orice alte funcții publice) și lit. b) (dreptul de a ocupa o funcție ce implică exercițiul autorității de stat) din Codul penal pe o perioadă de 2 (doi) ani, după executarea pedepsei închisorii.

Potrivit art. 65 alin. (1) din Codul penal, s-a aplicat inculpatului H.V.C. pedeapsa accesorie a interzicerii exercitării drepturilor prevăzute de art. 66 alin. (1) lit. a) și lit. b) din Codul penal, a căror exercitare a fost interzisă ca pedeapsă complementară.

În temeiul art. 72 alin. (1) din Codul penal, s-a scăzut din durata pedepsei aplicate perioada reținerii din data de 1.03.2018 și durata arestului preventiv de la 2.03.2018 la zi.

În temeiul art. 399 alin. (1) din Codul de procedură penală, s-a menținut măsura preventivă a arestării preventive luată față de inculpatul H. V. C.

Prin Decizia penală nr. 1.191 din 21 noiembrie 2018 a Curții de Apel Galați au fost respinse, ca nefondate, apelurile declarate împotriva Sentinței penale nr. 1.441/2018 a Judecătoria Galați.

Potrivit dispozițiilor art. 598 alin. (1) din Codul de procedură penală, contestația împotriva executării hotărârii penale se poate face în următoarele cazuri: a) când s-a pus în executare o hotărâre care nu era definitivă; b) când executarea este îndreptată împotriva altei persoane decât cea prevăzută în hotărârea de condamnare; c) când se ivește vreo nelămurire cu privire la hotărârea care se execută sau vreo împiedicare la executare; d) când se invocă amnistia, prescripția, grațierea sau orice altă cauză de stingere ori de micșorare a pedepsei.

Prin Decizia nr. 7/2018 a Înaltei Curți de Casație și Justiție — Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept în materie penală, s-a stabilit că în interpretarea dispozițiilor art. 55¹ din Legea nr. 254/2013 privind executarea pedepselor și a măsurilor privative de libertate dispuse de organele judiciare în cursul procesului penal, pentru determinarea restului de pedeapsă rămas neexecutat în vederea aplicării tratamentului sancționator de la art. 104 alin. (2) coroborat cu art. 43 alin. (1) din Codul penal, trebuie recalculează, începând cu data de 24.07.2012, „perioada executată efectiv” din pedeapsa din executarea căreia inculpatul a fost liberat condiționat anterior intrării în vigoare a Legii nr. 169/2017 pentru modificarea și completarea Legii nr. 254/2013 privind executarea pedepselor și a măsurilor

privative de libertate dispuse de organele judiciare în cursul procesului penal cu efectul micșorării restului rămas neexecutat din pedeapsa anterioară.

Raportat la dispozițiile legale mai sus menționate, instanța de fond a constatat că cererea formulată de condamnatul H.V.C. este nefondată, dat fiind faptul că, în prezent, se află în executarea pedepsei de 3 ani și 6 luni închisoare, aplicată prin Sentința penală nr. 1.441/2018 a Judecătorei Galați, definitivă prin Decizia penală nr. 1.191/2018 a Curții de Apel Galați, faptă ce a format obiectul Dosarului nr. 5.955/233/2018, fiind comisă în stare de recidivă postexecutorie. Împotriva acestei sentințe a formulat contestație condamnatul, fără a fi precizate, în scris, motivele care stau la baza contestației.

Din oficiu, instanța de control judiciar a solicitat relații din partea Penitenciarului Galați care, prin Adresa nr. T/43.319/PGGL/27.06.2019, a comunicat că persoana condamnată a executat pedeapsă privată de libertate în perioada de referință 24.07.2012—9.12.2015, în temeiul Mandatului de arestare preventivă nr. 24 din 8 noiembrie 2011, emis de Judecătoria Galați.

Ulterior, a fost emis de către aceeași instanță Mandatul de executare a pedepsei închisorii nr. 344 în baza Sentinței penale nr. 317 din 10 februarie 2014, pronunțată în Dosarul penal nr. 141/233/2014.

Conform datelor comunicate de Penitenciarul Galați, în perioada de referință 24.07.2012—9.12.2015, condamnatul a executat un număr de 1.139 de zile în condiții necorespunzătoare, pentru care i s-ar putea considera ca fiind executate suplimentar un număr de 222 de zile, potrivit dispozițiilor art. 55¹ din Legea nr. 254/2013.

III. Punctul de vedere al completului care a dispus sesizarea Înaltei Curți de Casație și Justiție

S-a apreciat ca îndeplinite condițiile prevăzute de art. 475 din Codul de procedură penală, aspect justificat de faptul că sesizarea aparține unui tribunal investit cu soluționarea cauzei în ultimă instanță (contestație), care a constatat, în cursul judecării, existența unei chestiuni de drept a cărei dezlegare nu a mai fost supusă examenului Înaltei Curți de Casație și Justiție, nestatuându-se asupra ei printr-o hotărâre prealabilă sau printr-un recurs în interesul legii și nici nu face obiectul unui recurs în interesul legii aflat în curs de soluționare.

Totodată, de lămurirea acestei chestiuni de drept depinde soluționarea pe fond a cauzei în care a fost invocată incidența art. 55¹ din Legea nr. 254/2013 privind executarea pedepselor și a măsurilor privative de libertate dispuse de organele judiciare în cursul procesului penal, care, în raport cu momentul intrării în vigoare a Legii nr. 169/2017 pentru modificarea și completarea Legii nr. 254/2013 privind executarea pedepselor și a măsurilor privative de libertate dispuse de organele judiciare în cursul procesului penal, va determina, în speță, existența sau nu a unei perioade care poate sau nu să fie dedusă din durata pedepsei privative de libertate care este executată în prezent, având consecință directă asupra duratei concrete a pedepsei.

În concret, prin dispozițiile art. 55¹ alin. (1) din Legea nr. 254/2013, prevederi legale care au fost introduse prin Legea nr. 167/2017 pentru modificarea și completarea Legii nr. 254/2013 privind executarea pedepselor și a măsurilor privative de libertate dispuse de organele judiciare în cursul procesului penal, s-a prevăzut că la calcularea pedepsei executate efectiv se are în vedere, indiferent de regimul de executare a pedepsei, ca măsură compensatorie, și executarea pedepsei în condiții necorespunzătoare, caz în care, pentru fiecare perioadă de 30 de zile executate în condiții necorespunzătoare, chiar dacă acestea nu sunt consecutive, se consideră executate, suplimentar, 6 zile din pedeapsa aplicată. Potrivit prevederilor alin. (8) din aceeași normă legală, perioada pentru care se acordă zile considerate ca executate în

compensarea cazării în condiții necorespunzătoare se calculează începând cu 24 iulie 2012.

S-a constatat, pe de o parte, că acest text legal prevede obligativitatea deducerii a 6 zile pentru fiecare 30 de zile de pedeapsă executată în condiții considerate necorespunzătoare. În schimb, s-a constatat că nu se face nicio distincție dacă pedeapsa executată efectiv se referă doar la cea în execuție sau și la alte perioade anterior executate și distincte de pedeapsa care se execută. Sintagma „pedeapsă executată efectiv” nu apare ca fiind de natură să limiteze raționamentul logico-juridic doar la pedeapsă în execuție efectivă în prezent, în concret sfera de cuprindere a acestei instituții apărând că implică toate pedepsele executate efectiv după data de 24 iulie 2012.

În aplicarea dispozițiilor art. 55¹ din Legea nr. 254/2013 au fost pronunțate până la acest moment Decizia nr. 8 din 11 martie 2019 a Înaltei Curți de Casație și Justiție — Completul competent să judece recursul în interesul legii și Decizia nr. 7 din 26 aprilie 2018 a Înaltei Curți de Casație și Justiție — Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept în materie penală.

Decizia nr. 8 din 11 martie 2019 a Înaltei Curți de Casație și Justiție — Completul competent să judece recursul în interesul legii lămurește o chestiune referitoare la competența instanțelor de soluționare a cererilor având ca obiect aplicarea acestor prevederi legale formulate de către persoanele private de libertate.

În schimb, prin Decizia nr. 7 din 26 aprilie 2018, pronunțată de Înalta Curte de Casație și Justiție — Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept în materie penală, s-a statuat că, în interpretarea dispozițiilor art. 55¹ din Legea nr. 254/2013 privind executarea pedepselor și a măsurilor privative de libertate dispuse de organele judiciare în cursul procesului penal, pentru determinarea restului de pedeapsă rămas neexecutat în vederea aplicării tratamentului sancționator de la art. 104 alin. (2) coroborat cu art. 43 alin. (1) din Codul penal, trebuie recalculată, începând cu data de 24.07.2012, perioada executată efectiv din pedeapsa din a cărei executare a fost dispusă liberarea condiționată anterior intrării în vigoare a Legii nr. 169/2017 pentru modificarea și completarea Legii nr. 254/2013 privind executarea pedepselor și a măsurilor privative de libertate dispuse de organele judiciare în cursul procesului penal, prin considerarea ca executate suplimentar a zilelor calculate ca executate în considerarea condițiilor de detenție necorespunzătoare.

În considerentele acestei decizii s-a reținut că, în cadrul dispozițiilor art. 55¹ alin. (1) și alin. (8) din Legea nr. 254/2013, legiuitorul nu distinge, în acordarea măsurii compensatorii, între persoanele private de libertate aflate în executarea pedepsei închisorii la momentul intrării în vigoare a Legii nr. 169/2017 și persoanele liberate condiționat și nu limitează aplicarea dispozițiilor art. 55¹ alin. (1) și alin. (8) din Legea nr. 254/2013 la persoanele private de libertate aflate în executarea pedepsei închisorii la momentul intrării în vigoare a legii menționate, precum și faptul că evoluția procesului legislativ care a condus la adoptarea Legii nr. 169/2017 relevă, cu claritate, voința legiuitorului de a nu limita aplicarea dispozițiilor art. 55¹ alin. (1) și alin. (8) din Legea nr. 254/2013 la persoanele private de libertate aflate în executarea pedepsei închisorii la momentul intrării în vigoare a Legii nr. 169/2017 și de a nu limita acordarea măsurii compensatorii la instituția liberării condiționate, aplicabilă ulterior intrării în vigoare a legii menționate.

În cadrul acestei decizii s-a mai menționat, în mod expres, că efectele concrete ale acestei recalculări asupra stării de recidivă, revocării sau nu a liberării condiționate și altele asemenea nu fac obiectul sesizării, motiv pentru care nu s-a pronunțat asupra lor.

Opinia motivată a completului de judecată

În aceste condiții, pentru motivele anterior arătate, avându-se în vedere dispozițiile imperative ale prevederilor art. 476 alin. (1) din Codul de procedură penală, punctul de vedere al instanței de control judiciar din cadrul Tribunalului Brăila s-a menționat că este în sensul că dispozițiile art. 55¹ alin. (1) din Legea nr. 254/2013 sunt aplicabile și în cazul în care la calcularea pedepsei efectiv executate se are în vedere și o pedeapsă executată în termen anterior pedepsei care se execută la acest moment și în privința căreia nu au fost aplicabile dispozițiile legale referitoare la instituția liberării condiționate, cât timp norma legală în discuție nu face nicio distincție dacă sintagma „pedeapsa executată efectiv” se referă doar la cea în execuție sau și la alte perioade anterior executate și distincte de pedeapsa care se execută.

IV. Punctele de vedere exprimate de către curțile de apel și instanțele judecătorești arondate

În conformitate cu dispozițiile art. 476 alin. (10) din Codul de procedură penală cu referire la art. 473 alin. (5) din Codul de procedură penală, s-a solicitat punctul de vedere al instanțelor judecătorești asupra chestiunii de drept supuse dezlegării.

În urma consultării instanțelor de judecată s-au evidențiat două opinii: Prima opinie, în sensul că în aplicarea dispozițiilor art. 55¹ din Legea nr. 254/2013, referitoare la compensarea în cazul cazării în condiții necorespunzătoare a persoanelor private de libertate, la calcularea pedepsei efectiv executate nu se are în vedere și pedeapsa executată la termen, anterior faptei care se execută la acest moment și în privința căreia nu au fost aplicabile dispozițiile legale referitoare la instituția liberării condiționate, a fost susținută de Curtea de Apel Brașov, Curtea de Apel Galați (opinia majoritară), Judecătoria Brăila, Judecătoria Galați, Judecătoria Tecuci, Tribunalul Brașov, Tribunalul Tulcea, Judecătoria Tulcea, Curtea de Apel Pitești, Curtea de Apel Iași, Curtea de Apel Timișoara, Judecătoria Lugoj, Tribunalul Bacău, Curtea de Apel București, Tribunalul București și judecătoriile din circumscripția acestuia, Tribunalul Călărași, Judecătoria Roșiori de Vede, Tribunalul Ialomița, Judecătoria Turnu Măgurele, Judecătoria Videle, Judecătoria Zimnicea, Curtea de Apel Alba Iulia și Judecătoria Baia Mare.

În esență, s-a susținut că nu există un temei legal astfel încât sintagma „pedeapsa executată efectiv” să fie interpretată în sensul că se referă și la alte perioade executate anterior și distincte de pedeapsa care se execută. În raport cu Decizia nr. 7 din 26 aprilie 2018 a Înaltei Curți de Casație și Justiție — Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept în materie penală, dispozițiile art. 43 alin. (1) din Codul penal sunt incidente numai în ipoteza stării de recidivă postcondamnatorie, iar nu și stării de recidivă postexecutorie. De asemenea s-a menționat că, în condițiile în care o pedeapsă a fost executată la termen anterior pedepsei ce se execută la acest moment, la calcularea pedepsei efectiv executate nu pot fi avute în vedere zilele câștigate potrivit recursului compensatoriu din pedeapsa executată anterior, pentru aceasta condamnatul având, în compensare, posibilitatea acordării de despăgubiri civile.

S-a mai susținut că persoana privată de libertate în baza mandatului de executare a pedepsei închisorii emis ca urmare a condamnării la pedeapsa închisorii pentru săvârșirea unei infracțiuni în stare de recidivă *postexecutorie* nu se află în executarea pedepsei ce i-a fost aplicată prin sentința penală de condamnare care constituie prim termen al recidivei. De asemenea nu există niciun temei legal în baza căruia (parte din) aceeași pedeapsă executată să fie computată sau adăugată la pedeapsă pe care o execută în prezent.

În raport cu acestea, constatarea împrejurării că executarea pedepsei ce i-a fost aplicată prin sentința penală de condamnare, care constituie primul termen al recidivei, a avut loc în condiții necorespunzătoare, pentru care i s-ar putea

considera ca fiind executate suplimentar un număr de zile, începând cu 24 iulie 2012, potrivit dispozițiilor art. 55¹ din Legea nr. 254/2013, nu poate avea nicio consecință în privința pedepsei pe care o execută în prezent persoana privată de libertate.

Astfel, în absența unui temei legal, persoanele liberate condiționat anterior momentului intrării în vigoare a Legii nr. 169/2017 nu pot fi excluse din sfera de aplicare a dispozițiilor art. 55¹ alin. (1) și (8) din Legea nr. 254/2013, în ipoteza în care sunt incidente dispozițiile art. 104 alin. (2) din Codul penal, privitoare la revocarea liberării condiționate. Totodată, evoluția procesului legislativ care a condus la adoptarea Legii nr. 169/2017 relevă, cu claritate, voința legiuitorului de a nu limita aplicarea dispozițiilor art. 55¹ alin. (1) și (8) din Legea nr. 254/2013 la persoanele private de libertate aflate în executarea pedepsei închisorii la momentul intrării în vigoare a Legii nr. 169/2017 și de a nu limita acordarea măsurii compensatorii la instituția liberării condiționate, aplicabilă ulterior intrării în vigoare a legii menționate.

A doua opinie conturată, în sensul că dispozițiile art. 55¹ alin. (1) și (8) din Legea nr. 254/2013 sunt aplicabile și în situația în care se are în vedere o pedeapsă executată la termen, anterior pedepsei în execuție, pentru care nu au fost aplicabile dispozițiile referitoare la liberarea condiționată, a fost susținută de Tribunalul pentru Minori și Familie Brașov, Tribunalul Covasna, Judecătoria Măcin, Tribunalul Timiș, Tribunalul Arad, Judecătoria Oltenița, Tribunalul Teleorman și Judecătoria Alexandria.

În argumentarea opiniei s-a susținut că în situația în care nu ar fi aplicabilă s-ar crea o situație discriminatorie pentru persoanele care s-au aflat în detenție în condiții necorespunzătoare începând cu 24.07.2012, însă în momentul intrării în vigoare a Legii nr. 169/2017 nu se mai aflau în penitenciar, față de persoanele aflate la această dată în locul de detenție, cărora li s-au calculat zilele câștigate ca urmare a acestor condiții. De altfel, s-a mai susținut că norma legală în discuție nu face nicio distincție dacă sintagma „pedeapsa executată efectiv” se referă doar la cea în execuție sau și la alte perioade anterior executate, distincte de pedeapsa care se execută.

Tribunalul Ilfov a conturat două puncte de vedere: într-o opinie, împărtășită de magistrații Secției penale a Tribunalului Ilfov și de magistrații Judecătoriei Cornetu, s-a apreciat că în aplicarea dispozițiilor art. 55¹ din Legea nr. 254/2013, la calcularea pedepsei efectiv executate nu se poate avea în vedere și o pedeapsă executată la termen anterior pedepsei care se execută la acest moment și în privința căreia nu au fost aplicabile dispozițiile legale referitoare la instituția liberării condiționate; într-o altă opinie, împărtășită de magistrații Judecătoriei Buftea, s-a apreciat că dispozițiile art. 55¹ alin. (1) din Legea nr. 254/2013 sunt aplicabile și în cazul în care la calcularea pedepsei efectiv executate se are în vedere și o pedeapsă executată în termen anterior pedepsei care se execută la acest moment și în privința căreia nu au fost aplicabile dispozițiile legale referitoare la instituția liberării condiționate, întrucât în norma legală în discuție nu se face nicio distincție cu privire la pedeapsa executată efectiv.

La nivelul Secției penale a Tribunalului Giurgiu și instanțelor arondate, respectiv Judecătoria Giurgiu și Judecătoria Bolintin-Vale, opinia majoritară a fost în sensul respingerii solicitării deținuților de aplicare a măsurii recursului compensatoriu cu privire la o pedeapsă anterioară, executată la termen.

Curtea de Apel Constanța a menționat că nu există jurisprudență cu privire la problema de drept supusă dezbaterii, opiniile exprimate în cadrul secției, pe de o parte, fiind că la calcularea pedepsei efectiv executate se are în vedere și o pedeapsă executată la termen anterior pedepsei ce se execută în acest moment, iar, pe de altă parte, că nu se aplică aceste dispoziții. De asemenea Judecătoria Medgidia a conturat două opinii,

majoritară, în sensul că nu se aplică recursul compensatoriu, și opinia minoritară, în sensul aplicării recursului compensatoriu.

Au comunicat că nu au fost identificate hotărâri judecătorești relevante cu privire la problema de drept suspusă dezbaterii Judecătoria Făgăraș, Judecătoria Rupea, Judecătoria Zărnești, Judecătoria Sfântu Gheorghe, Judecătoria Târgu Secuiesc, Judecătoria Întorsura Buzăului, Tribunalul Constanța, Judecătoria Constanța, Judecătoria Mangalia, Judecătoria Hârșova, Judecătoria Babadag, Tribunalul Neamț, Curtea de Apel Cluj, Tribunalul Bistrița-Năsăud, Judecătoria Cluj-Napoca, Judecătoria Huedin, Tribunalul Maramureș și judecătoriile arondate și Tribunalul Sălaj și judecătoriile arondate.

Au mai fost transmise puncte de vedere de către Curtea de Apel Iași și Curtea de Apel Craiova cu opinia majoritară, Tribunalul Dolj, Tribunalul Mehedinți, Tribunalul Bihor, Judecătoria Oradea, în sensul că nu se are în vedere și pedeapsa executată la acest termen, Curtea de Apel Târgu Mureș, în sensul că nu trebuie deduse zilele compensatorii aferente, Curtea de Apel Oradea cu opinie majoritară, Curtea de Apel Craiova cu opinie minoritară și Tribunalul Olt, în sensul că se are în vedere și o pedeapsă executată la termen anterior pedepsei care se execută la acest moment. Au înaintat practică Curtea de Apel Ploiești, Tribunalul Hunedoara, Judecătoria Aiud, Judecătoria Târgu Jiu, Tribunalul Dolj, Tribunalul Mehedinți, Tribunalul Gorj, Judecătoria Găești, Tribunalul Dâmbovița, Judecătoria Balș și Judecătoria Corabia. Au comunicat că nu au fost identificate hotărâri judecătorești Judecătoria Motru, Judecătoria Târgu Cărbunești, Judecătoria Novaci.

V. Opinia specialiștilor consultați

În conformitate cu dispozițiile art. 476 alin. (10) raportat la art. 473 alin. (5) din Codul de procedură penală a fost solicitată specialiștilor în drept penal opinia asupra chestiunii de drept supuse examinării.

Facultatea de Drept din cadrul Universității „Babeș-Bolyai” a opinat în sensul că dispozițiile art. 55¹ din Legea nr. 254/2013 sunt aplicabile și în cazul unei pedepse executate la termen, pentru care nu a fost dispusă liberarea condiționată.

În susținerea opiniei s-a precizat că au fost avute în vedere următoarele considerente:

1. Instanța de trimitere sesizează instanța supremă cu o chestiune de drept care putea fi soluționată prin intermediul Deciziei nr. 7 din 26 aprilie 2018, pronunțată de Înalta Curte de Casație și Justiție — Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept. La acel moment, instanța supremă a analizat doar chestiunea care privea fondul cauzei, și anume ipoteza unei pedepse din a cărei executare se dispusese liberarea condiționată. Atât din considerentele sesizării instanței de trimitere la acel moment, cât și din opiniile exprimate reiese însă răspunsul pentru prezenta problemă de drept.

2. S-a precizat că opinia exprimată de colectivul de drept penal al facultății în contextul Deciziei nr. 7 din 26 aprilie 2018, pronunțată de Înalta Curte de Casație și Justiție — Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept, a încercat să răspundă mai multor ipoteze decât cele care priveau strict situația de fapt din speța dedusă judecării în fața instanței de trimitere. La acel moment s-a urmărit a se clarifica natura juridică a „recursului compensatoriu” și efectele produse în raport cu alte instituții (liberare condiționată, reabilitare), respectiv pentru a stabili forma de pluralitate de infracțiuni incidentă, în funcție de momentul comiterii celei de-a doua infracțiuni.

3. Fără a relua toate ipotezele acolo imaginate, s-a precizat că au fost tratate situațiile în care la momentul intrării în vigoare a dispozițiilor legale menționate: persoana se află în executarea pedepsei în sistemul Administrației Naționale a Penitenciarelor; persoana era deja liberată condiționat, nefiind încă împlinit termenul de supraveghere al liberării condiționate; era *deja împlinit termenul liberării condiționate sau pedeapsa era deja executată*.

4. S-a observat că teza finală a ultimei ipoteze imaginate corespunde actualei întrebări a instanței de trimitere (cu corectivul că instanța o leagă de unele consecințe privind pedeapsa de dedus în contextul — explicat mai mult decât echivoc în încheierea prin care a fost sesizată Înalta Curte de Casație și Justiție — al unei pedepse actualmente aflate în curs de executare).

Revenind la ipoteza abstractă, s-a precizat că atât în cazul în care termenul liberării condiționate era deja împlinit la momentul intrării în vigoare a noilor dispoziții legale, cât și în situația în care pedeapsa era deja integral executată (la termen, fără a se fi dispus liberarea), se vor aplica, fără discuție, prevederile art. 55¹ din Legea nr. 254/2013.

5. Trecând de dispozițiile Legii nr. 169/2017 care indică, în mod clar, domeniul de aplicare al dispoziției analizate (nerestrângându-l în vreun fel), soluția este firească și în considerarea naturii juridice a normei în discuție, fără doar și poate una de drept substanțial.

Prin urmare, sub rezerva condițiilor cumulative prevăzute de Legea nr. 169/2017, efectul reducerii pedepsei se va aplica obligatoriu în toate ipotezele prevăzute de acest normativ, inclusiv atunci când pedeapsa era integral executată în penitenciar la momentul intrării în vigoare a legii noi, producând efecte în raport cu alte instituții juridice (reabilitarea este exemplul cel mai ușor de văzut, în condițiile în care nu au fost comise și alte infracțiuni, iar pentru spețe ca cea care a generat întrebarea preliminară, problema eventualei deduceri din pedeapsa finală de executat, în condițiile existenței altor pedepse executabile).

Pentru toate aceste considerente, Colectivul de drept penal al Facultății de Drept a Universității „Babeș-Bolyai” din Cluj-Napoca a apreciat că dispozițiile art. 55¹ din Legea nr. 254/2013 sunt aplicabile și în cazul unei pedepse executate la termen, fără a fi dispusă liberarea condiționată, producându-se efecte în raport cu alte instituții juridice.

Universitatea de Vest din Timișoara, Facultatea de Drept, Centrul de cercetări în Științe penale a transmis opinia juridică în sensul că solicitarea de dezlegare a unei chestiuni de drept formulate de Tribunalul Brăila este inadmisibilă, susținând, în esență, că deducerea celor 6 zile considerate ca executate suplimentar prin aplicarea recursului compensatoriu nu se poate realiza în cauză, nefiind posibilă în condiții de legalitate, astfel că persoana condamnată nu poate avea vreun beneficiu în privința reducerii pedepsei pe care o execută efectiv, cel mult ar putea obține o compensație bănească. Mai mult, s-a apreciat că practic prin prezenta solicitare de dezlegare a chestiunii de drept se tinde la obținerea unei soluționări în fond a cauzei, fapt inadmisibil.

Astfel, s-a susținut că Tribunalul Brăila a dispus, prin încheierea din 2 iulie 2019, sesizarea Înaltei Curți de Casație și Justiție pentru pronunțarea unei hotărâri prealabile cu privire la chestiunea de drept enunțată mai sus.

S-a apreciat că prima condiție este îndeplinită, cauza aflându-se în cursul judecării în fața unui complet de judecată al Tribunalului Brăila, investit cu soluționarea conflictului de drept penal în ultimă instanță.

Cea de-a doua condiție, enunțată de art. 475 din Codul de procedură penală, este *îndeplinită doar parțial*, întrucât chestiunea de drept cu a cărei analiză a fost sesizată instanța supremă nu a primit o rezolvare tranșantă printr-o hotărâre prealabilă anterioară sau printr-un recurs în interesul legii și nici nu face obiectul unui asemenea instrument de unificare a practicii judiciare aflat pe rolul Înaltei Curți de Casație și Justiție, deciziile anterioare ale Înaltei Curți de Casație și Justiție referindu-se la alte aspecte în legătură cu interpretarea art. 55¹ din Legea nr. 254/2013, *însă conținând în considerente indicii importante referitoare la chestiunea supusă interpretării*.

S-a făcut referire la Decizia nr. 8 din 11 martie 2019 a Înaltei Curți de Casație și Justiție — Completul competent să judece recursul în interesul legii, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 427 din 30 mai 2019, Decizia nr. 15 din 26 septembrie 2018 a Înaltei Curți de Casație și Justiție — Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept în materie penală, publicată Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 975 din 19 noiembrie 2018, și Decizia nr. 7 din 26 aprilie 2018 a Înaltei Curți de Casație și Justiție — Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept în materie penală, publicată Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 548 din 2 iulie 2018.

S-a menționat că din considerentele celor trei decizii indicate mai sus se poate desprinde, indubitabil, răspunsul la chestiunea ce face obiectul interpretării în corelație cu obiectul cauzei ce a dus la interpelarea Înaltei Curți de Casație și Justiție pe calea cererii de dezlegare a unei chestiuni de drept.

Referitor la cea de-a treia condiție, respectiv existența relației de dependență între dezlegarea preținsei chestiuni de drept și soluționarea pe fond a cauzei, s-a menționat că nu este îndeplinită. Astfel, prin formularea unei contestații la executare la Judecătoria Brăila, condamnatul aflat în executarea unei pedepse de 3 ani și 6 luni pentru comiterea unei infracțiuni de furt calificat în formă continuată, comisă în data de 7.02.2018, a solicitat inițial înlocuirea a 6 zile de închisoare, pe care le aprecia ca fiind executate suplimentar, prin aplicarea art. 55¹ din Legea nr. 254/2013, dintr-o pedeapsă anterioară de 4 ani și 2 luni închisoare cu o sumă de bani. Ulterior, condamnatul a revenit, solicitând doar aplicarea recursului compensatoriu și deducerea celor 6 zile de închisoare considerate executate din pedeapsa pe care o execută la momentul formulării contestației. Contestația sa a fost respinsă, astfel că a formulat contestație la Tribunalul Brăila.

S-a precizat că importante sunt următoarele elemente: condamnatul a fost liberat condiționat din executarea pedepsei de 4 ani și 2 luni închisoare, pentru care a solicitat aplicarea recursului compensatoriu; momentul în care s-a comis infracțiunea pentru care instanța a aplicat pedeapsa de 3 ani și 6 luni în a cărei executare efectivă se află condamnatul este după împlinirea termenului de supraveghere al liberării condiționate (7.02.2018), calculat fără aplicarea recursului compensatoriu; noua infracțiune de furt calificat în formă continuată s-a comis în stare de recidivă postexecutorie, fapt subliniat de Tribunalul Brăila (pagina a treia a încheierii din 2 iulie 2019); aplicarea recursului compensatoriu cu referire la pedeapsa deja executată nu îi aduce niciun beneficiu condamnatului, neputând să recalifice starea de recidivă din postexecutorie în postcondamnatie deoarece pedeapsa s-a considerat ca executată prin împlinirea termenului de supraveghere al liberării condiționate, fără scăderea celor 6 zile considerate ca executate suplimentar, infracțiunea nouă (furtul) fiind comisă după acest moment; nu se poate deduce o pedeapsă/o parte de pedeapsă/măsură preventivă privativă de libertate în condițiile art. 72 din Codul penal decât dacă condamnatul a fost urmărit sau judecat, în același timp ori în mod separat, pentru mai multe infracțiuni *concurrente*, chiar dacă a fost condamnat pentru o altă faptă decât cea care a determinat dispunerea măsurii preventive [art. 72 alin. (1) teza a II-a din Codul penal]; nu se poate recalcula pedeapsa ce se execută prin deducerea pedepsei executate deja decât în situațiile prevăzute de art. 40 din Codul penal (descoperirea ulterioară a unei infracțiuni concurrente) — inaplicabil în cauză — sau art. 43 alin. (6) din Codul penal (descoperirea ulterioară a stării de recidivă) — care, de asemenea, nu este incident în speța supusă judecării.

VI. Examenul jurisprudenței în materie

1. Jurisprudența națională relevantă

În materialul transmis de curțile de apel a fost identificată practică relevantă în materie la: Judecătoria Brăila, Judecătoria Focșani, Judecătoria Brașov, Judecătoria Tulcea, Judecătoria Medgidia, Judecătoria Vaslui, Tribunalul Bacău, Judecătoria Bacău, Judecătoria Sectorului 4, Judecătoria Sectorului 5, Tribunalul București, Tribunalul Hunedoara, Judecătoria Aiud, Curtea de Apel Ploiești, Tribunalul Hunedoara, Judecătoria Târgu Jiu, Tribunalul Dolj, Tribunalul Mehedinți, Tribunalul Gorj, Judecătoria Balș și Judecătoria Corabia.

2. Jurisprudența Înaltei Curți de Casație și Justiție

— **Decizia nr. 7 din 26 aprilie 2018 a Înaltei Curți de Casație și Justiție — Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept în materie penală, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 548 din 2 iulie 2018**

Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept în materie penală a stabilit că în interpretarea dispozițiilor art. 55¹ din Legea nr. 254/2013, pentru determinarea restului de pedeapsă rămas neexecutat în vederea aplicării tratamentului sancționator de la art. 104 alin. (2) coroborat cu art. 43 alin. (1) din Codul penal, trebuie recalculată, începând cu data de 24.07.2012, perioada executată efectiv din pedeapsa din a cărei executare a fost dispusă liberarea condiționată anterior intrării în vigoare a Legii nr. 169/2017 prin considerarea ca executate suplimentar a zilelor calculate ca executate în considerarea condițiilor de detenție necorespunzătoare.

— **Decizia nr. 8 din 11 martie 2019 a Înaltei Curți de Casație și Justiție — Completul competent să judece recursul în interesul legii, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 427 din 30 mai 2019**

Completul competent să judece recursul în interesul legii al Înaltei Curți de Casație și Justiție a statuat, în dispozitivul deciziei menționate, următoarele: *competența soluționării cererii prin care o persoană privată de libertate solicită acordarea zilelor compensatorii în baza art. 55¹ din Legea nr. 254/2013 pentru restul de pedeapsă rezultat dintr-o condamnare anterioară și care se regăsește în pedeapsa în a cărei executare se află revine instanței de executare sau instanței în a cărei circumscripție se află locul de deținere, pe calea contestației la executare întemeiate pe dispozițiile art. 598 alin. (1) lit. d) din Codul de procedură penală.*

— **Decizia nr. 15 din 26 septembrie 2018 a Înaltei Curți de Casație și Justiție — Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept în materie penală, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 975 din 19 noiembrie 2018**

Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept în materie penală a stabilit că, în interpretarea dispozițiilor art. 43 alin. (1) și (5) din Codul penal, prin pedeapsa „executată sau considerată ca executată”, ce constituie primul termen al recidivei, se are în vedere pedeapsa recalculată ca urmare a aplicării art. 55¹ din Legea nr. 254/2013.”

3. Jurisprudența Curții Constituționale

Nu au fost identificate decizii relevante în problema de drept analizată.

VII. Jurisprudența relevantă a Curții Europene a Drepturilor Omului

Nu au fost identificate decizii relevante în problema de drept analizată.

VIII. Punctul de vedere exprimat de Direcția legislație, studii, documentare și informatică juridică din cadrul Înaltei Curți de Casație și Justiție

În opinia Direcției legislație, studii, documentare și informatică juridică din cadrul Înaltei Curți de Casație și Justiție, sesizarea în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile, formulată în Dosarul nr. 2.353/1/2019, este inadmisibilă, întrucât Înalta Curte de Casație și Justiție a statuat printr-un recurs în

interesul legii asupra chestiunii de drept ridicate de către instanța de trimitere, în accepțiunea atribuită acestei condiții de admisibilitate în jurisprudența Completului pentru dezlegarea unor chestiuni de drept în materie penală, referitoare la dispozițiile art. 475 din Codul de procedură penală.

S-a menționat că opinia exprimată se întemeiază pe următoarele argumente:

a) În jurisprudența Completului pentru dezlegarea unor chestiuni de drept în materie penală, condiția ca „Înalta Curte de Casație și Justiție să nu fi statuat asupra chestiunii de drept printr-o hotărâre prealabilă sau printr-un recurs în interesul legii” presupune ca instanța supremă să nu fi statuat, prin dispozitivul și considerentele ori prin considerentele unei hotărâri prealabile anterioare sau ale unei decizii în interesul legii anterioare, asupra chestiunii de drept a cărei rezolvare de principiu se solicită. În ipoteza în care considerentele unei hotărâri prealabile anterioare sau ale unei decizii în interesul legii anterioare conțin elemente suficiente care să conducă la dezlegarea chestiunii de drept, sesizarea devine inadmisibilă, conform practicii Completului pentru dezlegarea unor chestiuni de drept în materie penală.

În acest sens s-a făcut referire la:

— **Decizia nr. 18 din 5 decembrie 2018 a Înaltei Curți de Casație și Justiție — Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept în materie penală, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 73 din 30 ianuarie 2019**

Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept în materie penală a reținut următoarele:

Așa cum s-a arătat în mod constant în jurisprudența Completului pentru dezlegarea unor chestiuni de drept al Înaltei Curți de Casație și Justiție, condiția referitoare la existența unei chestiuni de drept care să nu fi fost încă dezlegată de instanța supremă prin mecanismele legale ce asigură interpretarea și aplicarea unitară a legii de către instanțele judecătorești se analizează nu numai prin raportare la hotărâri prin care să se fi statuat în mod explicit asupra problemei de drept ridicate de instanța de trimitere, ci și pe baza considerentelor unei asemenea decizii, dacă aceasta oferă elemente suficiente care să conducă la dezlegarea problemei de drept invocate.

Or, în speță, deși chestiunea de drept ridicată prin intermediul sesizării în cauză nu a mai fost examinată, iar Înalta Curte de Casație și Justiție nu a statuat în mod explicit asupra ei printr-o hotărâre prealabilă sau printr-un recurs în interesul legii și nici nu face obiectul unui recurs în interesul legii în curs de soluționare, s-a apreciat că nu este necesară intervenția instanței supreme, fiind deja pronunțată o decizie anterioară în aceeași procedură, care indică/prezintă criteriile pe baza cărora instanța de trimitere poate stabili încadrarea juridică ce se impune a fi dată faptelor cu judecarea cărora a fost investită.

— **Decizia nr. 17 din 10 mai 2017 a Înaltei Curți de Casație și Justiție — Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept în materie penală, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 495 din 29 iunie 2017**

Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept în materie penală a relevat următoarele:

Deși nu există o hotărâre prealabilă sau o decizie pronunțată într-un recurs în interesul legii prin care să se fi statuat explicit asupra chestiunii de drept ridicate de instanța de trimitere, dezlegarea acesteia rezultă în mod implicit dintr-o astfel de decizie, pronunțată anterior de către Înalta Curte de Casație și Justiție.

În concret, prin Decizia nr. 13 din 19 septembrie 2011, pronunțată în soluționarea unui recurs în interesul legii, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 794 din 9 noiembrie 2011, cu privire la aplicarea dispozițiilor art. 278¹ din Codul de procedură penală anterior, Înalta Curte de Casație și Justiție a

statuat că „Agenția Națională de Integritate nu are calitatea procesuală de a ataca soluțiile de neurmărire penală sau de netrimiteră în judecată dispuse de procuror, plângerile astfel formulate urmând a fi respinse, ca inadmisibile, conform art. 278¹ alin. (8) lit. a) teza a II-a din Codul de procedură penală.” (...)

Atât soluția, cât și considerentele Deciziei nr. 13 din 19 septembrie 2011, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 794 din 9 noiembrie 2011, își păstrează valabilitatea și în condițiile noului Cod de procedură penală, fiind pe deplin aplicabile mutatis mutandis și în cazul Curții de Conturi. (...)

În concluzie, fiind vorba despre situații similare, s-a apreciat că problema de drept sesizată de către instanța de trimitere își găsește rezolvare în Decizia nr. 13 din 19 septembrie 2011, pronunțată într-un recurs în interesul legii, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 794 din 9 noiembrie 2011, astfel încât, din această perspectivă, s-a apreciat că sesizarea este inadmisibilă.

— **Decizia nr. 5 din 28 februarie 2017 a Înaltei Curți de Casație și Justiție — Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept în materie penală, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 254 din 12 aprilie 2017**

Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept în materie penală a reținut următoarele:

Prin considerentele Deciziei nr. 26 din 3 decembrie 2014 a Completului pentru dezlegarea unor chestiuni de drept în materie penală din cadrul Înaltei Curți de Casație și Justiție au fost stabilite criteriile necesare pentru a se aprecia cu privire la interpretarea dispozițiilor art. 175 din Codul penal cu referire la profesia de medic (...).

Ca atare, instanța de trimitere are suficiente criterii pe baza cărora ar putea să aprecieze situația concretă cu judecarea căreia a fost investită, pentru ipoteza medicului aflat în raporturi juridice similare celor de muncă într-o unitate spitalicească din sistemul public de sănătate. (...) Pentru argumentele anterior expuse se apreciază că nu este îndeplinită condiția ca asupra chestiunii de drept cu care a fost sesizată Înalta Curte de Casație și Justiție să nu se fi statuat anterior printr-o hotărâre prealabilă.

Jurisprudența Completului pentru dezlegarea unor chestiuni de drept în materie penală, reflectată în deciziile nr. 18 din 5 decembrie 2018, nr. 17 din 10 mai 2017 și nr. 5 din 28 februarie 2017, conduce la concluzia că, în ipoteza în care chestiunea de drept poate fi rezolvată pe baza considerentelor unei hotărâri prealabile sau ale unei decizii pronunțate în recurs în interesul legii, sesizarea Înaltei Curți de Casație și Justiție în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile este inadmisibilă.

Or, chestiunea de drept care formează obiectul sesizării în Dosarul nr. 2.353/1/2019 poate fi rezolvată pe baza considerentelor Deciziei nr. 8 din 11 martie 2019, pronunțată de Înalta Curte de Casație și Justiție în recurs în interesul legii, și, în consecință, sesizarea este inadmisibilă.

b) Prin **Decizia nr. 8 din 11 martie 2019**, Completul competent să judece recursul în interesul legii al Înaltei Curți de Casație și Justiție a statuat, în dispozitivul deciziei menționate, următoarele:

Competența soluționării cererii prin care o persoană privată de libertate solicită acordarea zilelor compensatorii în baza art. 55¹ din Legea nr. 254/2013 pentru restul de pedeapsă rezultat dintr-o condamnare anterioară și care se regăsește în pedeapsa în a cărei executare se află revine instanței de executare sau instanței în a cărei circumscripție se află locul de deținere, pe calea contestației la executare întemeiate pe dispozițiile art. 598 alin. (1) lit. d) din Codul de procedură penală.

Deși, așa cum se remarcă și în încheierea de sesizare, Decizia nr. 8 din 11 martie 2019 și, în consecință, dispozitivul acesteia soluționează o chestiune de drept în materie de

competență, în **considerentele** deciziei, Completul competent să judece recursul în interesul legii relevă următoarele:

Într-o asemenea ipoteză [persoane aflate în executarea unor pedepse rezultante în cuprinsul cărora se regăsește, cumulată cu pedeapsa aplicată pentru o nouă infracțiune, un rest rămas neexecutat dintr-o pedeapsă pentru care aceste persoane au beneficiat de liberare condiționată anterior intrării în vigoare a dispozițiilor art. 55¹ alin. (1) și (8) din Legea nr. 254/2013], recalcularea părții executate efectiv din pedeapsa anterioară, prin luarea în considerare a zilelor compensatorii acordate pentru executarea acesteia în condiții de detenție necorespunzătoare, va avea ca efect reducerea restului rămas neexecutat și, prin aceasta, reducerea pedepsei rezultante definitiv aplicate, în condițiile în care restul neexecutat dintr-o pedeapsă anterioară s-a adăugat la pedeapsa stabilită pentru noua infracțiune.

În aceste condiții, în ipoteza analizată, zilele considerate ca executate, ca măsură compensatorie prevăzută de art. 55¹ alin. (1) și (8) din Legea nr. 254/2013 privind executarea pedepselor și a măsurilor privative de libertate dispuse de organele judiciare în cursul procesului penal, intră în sfera noțiunii de „cauză de micșorare a pedepsei” în accepțiunea art. 598 alin. (1) lit. d) din Codul de procedură penală, iar cererile condamnaților având ca obiect acordarea zilelor compensatorii pentru restul neexecutat dintr-o pedeapsă anterioară urmează a fi analizate prin prisma dispozițiilor legale referitoare la contestația la executare. (...)

Or, având în vedere cele expuse anterior privind natura juridică a zilelor considerate ca executate, ca măsură compensatorie prevăzută de art. 55¹ alin. (1) și (8) din Legea nr. 254/2013 privind executarea pedepselor și a măsurilor privative de libertate dispuse de organele judiciare în cursul procesului penal, incidența unei cauze de micșorare a pedepsei nu poate fi analizată în procedura administrativ-jurisdicțională prevăzută de art. 56 raportat la art. 9 alin. (2) lit. a) din aceeași lege.

În plus, în considerentele Deciziei nr. 7 din 21 martie 2019 a Înaltei Curți de Casație și Justiție — Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept în materie penală, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 365 din 10 mai 2019, s-a reținut că, în cadrul contestației la executare întemeiate pe dispozițiile art. 598 alin. (1) lit. d) din Codul de procedură penală, instanța acordă zilele compensatorii conform art. 55¹ din Legea nr. 254/2013, dar nu poate modifica nici dispozițiile referitoare la recidivă reținute în încadrarea juridică și nici regimul sancționator al recidivei aplicat prin hotărârea definitivă de condamnare, ci eventual poate constata că a fost executată o perioadă din pedeapsă.

Decizia nr. 8 din 11 martie 2019 a Completului competent să judece recursul în interesul legii include, prin considerentele sale obligatorii, în mod explicit, zilele compensatorii acordate în temeiul dispozițiilor art. 55¹ din Legea nr. 254/2013 în sfera noțiunii de „cauză de micșorare a pedepsei”, în accepțiunea art. 598 alin. (1) lit. d) din Codul de procedură penală.

De asemenea, Decizia nr. 7 din 26 aprilie 2019 a Completului pentru dezlegarea unor chestiuni de drept în materie penală al Înaltei Curți de Casație și Justiție indică, prin considerente, că acordarea zilelor compensatorii conform art. 55¹ din Legea nr. 254/2013 se realizează în cadrul contestației la executare întemeiată pe dispozițiile art. 598 alin. (1) lit. d) din Codul de procedură penală.

Calificarea zilelor compensatorii drept „cauză de micșorare a pedepsei”, în accepțiunea art. 598 alin. (1) lit. d) din Codul de procedură penală, care are ca efect acordarea acestora pe calea contestației la executare, constituie un **element decisiv** pe baza căruia poate fi rezolvată chestiunea de drept care formează obiectul sesizării în Dosarul nr. 2.353/1/2019.

Includerea zilelor compensatorii acordate în temeiul dispozițiilor art. 55¹ din Legea nr. 254/2013 privind executarea pedepselor și a măsurilor privative de libertate dispuse de organele judiciare în cursul procesului penal în sfera noțiunii de „cauză de micșorare a pedepsei” constituie, în același timp, un **element suficient** care să conducă la dezlegarea chestiunii de drept, neimpunându-se o nouă intervenție a Înaltei Curți de Casație și Justiție, prin care să se confirme natura zilelor compensatorii de „cauză de micșorare a pedepsei”.

În acest context s-a precizat că, indiferent de obiectul recursului în interesul legii în care s-a pronunțat Decizia nr. 8 din 11 martie 2019 și indiferent de particularitățile contestațiilor la executare care au generat pronunțarea Deciziei în interesul legii nr. 8 din 11 martie 2019 și a Deciziei nr. 7 din 21 martie 2019 a Înaltei Curți de Casație și Justiție — Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept în materie penală, calificarea zilelor compensatorii drept „cauză de micșorare a pedepsei”, în sensul art. 598 alin. (1) lit. d) din Codul de procedură penală, prin deciziile invocate are un caracter general, natura zilelor compensatorii neputându-se modifica în funcție de particularitățile contestației la executare.

De altfel, din conținutul încheierii de sesizare rezultă că instanța a identificat soluția chestiunii de drept, în concordanță cu Decizia în interesul legii nr. 8 din 11 martie 2019 și Decizia nr. 7 din 21 martie 2019 a Înaltei Curți de Casație și Justiție — Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept în materie penală.

În raport cu considerentele expuse s-a opinat în sensul că sesizarea Înaltei Curți de Casație și Justiție în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile, care formează obiectul Dosarului nr. 2.353/1/2019, este inadmisibilă.

IX. Punctul de vedere exprimat de Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție a fost în sensul că, în speță, nu este îndeplinită condiția unei veritabile chestiuni de drept.

Astfel, s-a menționat că, în jurisprudența sa, Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept în materie penală al Înaltei Curți de Casație și Justiție a statuat că scopul procedurii reglementate de art. 475 din Codul de procedură penală este acela de a da dezlegări unor veritabile și dificile probleme de drept, iar sesizarea trebuie efectuată doar în situația în care, în cursul soluționării unei cauze, se pune problema interpretării și aplicării unor dispoziții neclare sau complexe, care ar putea da naștere mai multor soluții (deciziile nr. 19 din 14 iunie 2017, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 494 din 29 iunie 2017; nr. 5 din 10 februarie 2016, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 183 din 11 martie 2016; nr. 6 din 2 martie 2016, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 287 din 15 aprilie 2016; nr. 20 din 14 iunie 2017, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 542 din 10 iulie 2017).

Sub acest aspect s-a menționat că sunt relevante unele considerente în care s-a statuat că: „*Interpretarea urmărește cunoașterea înțelesului exact al normei, clarificarea sensului și scopului acesteia, așa încât procedura prealabilă nu poate fi folosită în cazul în care aplicarea corectă a dreptului se impune într-un mod atât de evident încât nu lasă loc de îndoială cu privire la modul de soluționare a întrebării adresate*” (considerentele Deciziei nr. 19 din 27 septembrie 2016, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 874 din 1 noiembrie 2016, preluate și în Decizia nr. 2 din 8 februarie 2018, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 307 din 5 aprilie 2018).

Astfel, s-a apreciat că, în cauza care face obiectul sesizării, instanța de trimitere solicită a se stabili dacă în sfera noțiunii de cauză de micșorare a pedepsei, în accepțiunea art. 598 alin. (1) lit. d) din Codul de procedură penală, pot fi incluse zilele considerate ca executate ca măsură compensatorie, prevăzută de art. 55¹ din Legea nr. 254/2013, dintr-o pedeapsă anterioară

execută integral în regim de detenție, cu consecința reducerii duratei pedepsei în a cărei executare se află condamnatul.

În cauză, primul termen al recidivei este reprezentat de o pedeapsă (*de 4 ani și 2 luni închisoare, aplicată prin Sentința penală nr. 317 din 10 februarie 2014 a Judecătoriei Galați, pronunțată în Dosarul nr. 1.411/233/2014 — anexa 1*) executată integral în regim de detenție (10.10.2011—9.12.2015), fiind incidente dispozițiile prevăzute de art. 43 alin. (5) din Codul penal.

Contestația la executare este un mijloc procesual, cu caracter jurisdicțional, care poate fi folosit înainte de punerea în executare a hotărârii penale definitive, în cursul executării și chiar după ce s-a executat pedeapsa, dar în legătură cu executarea acesteia. Prin urmare, contestația la executare privește incidentele în legătură cu o hotărâre care se execută, iar ceea ce se poate contesta este o pedeapsă aflată în curs de executare.

S-a menționat că doctrina a statuat că introducerea unei contestații la executare, întemeiată pe dispozițiile art. 598 alin. (1) lit. d) din Codul de procedură penală, poate fi promovată atât în cazul persoanelor aflate în executarea pedepsei, cât și în cazul celor liberate condiționat cu privire la care nu s-a împlinit termenul de supraveghere, „*întrucât doar în această situație discutăm despre o hotărâre care încă se execută*”.

Prin urmare, în situația dată, ceea ce se solicită a fi redusă, ca urmare a incidenței prevederilor art. 55¹ din Legea nr. 254/2013, este o altă pedeapsă, executată integral și care nu a intrat în componența pedepsei în a cărei executare se află condamnatul contestator, astfel încât nu ar putea influența executarea în sensul micșorării perioadei pe care acesta o are de executat.

În considerentele Deciziei nr. 7 din 21 martie 2019, Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept în materie penală a arătat că „în cadrul contestației la executare întemeiate pe dispozițiile art. 598 alin. (1) lit. d) din Codul de procedură penală, instanța acordă zilele compensatorii conform art. 55¹ din Legea nr. 254/2013, dar nu poate modifica nici dispozițiile referitoare la recidivă reținute în încadrarea juridică și nici regimul sancționator al recidivei aplicat prin hotărârea definitivă de condamnare, *ci eventual poate constata că a fost executată o perioadă din pedeapsă*”.

Astfel, în raport cu acestea, s-a precizat că aplicarea dispozițiilor art. 55¹ din Legea nr. 254/2013 ar putea viza doar constatarea ca executată a unei perioade din pedeapsa deja executată integral de condamnat, înainte de intrarea în vigoare a Legii nr. 169/2017, însă această constatare nu ar afecta în niciun fel pedeapsa pe care o execută condamnatul, întrucât aplicarea măsurii compensatorii produce efecte doar asupra cuantumului pedepsei executate efectiv și, implicit, asupra restului de pedeapsă rămas neexecutat, în ipoteza liberării condiționate.

Or, constatarea ca executate a unor zile, ca măsură compensatorie prevăzută de art. 55¹ alin. (1) și (8) din Legea nr. 254/2013, trebuie să conducă la *stingerea sau micșorarea pedepsei* executate efectiv, în acest sens fiind și jurisprudența instanței supreme.

Prin urmare, chestiunea de drept a cărei dezlegare se solicită nu a fost apreciată a reprezenta o reală problemă generată de dificultăți de interpretare a unor dispoziții legale ori de opinii divergente exprimate și argumentate în doctrină.

În consecință, în raport cu argumentele prezentate și care demonstrează neîndeplinirea condițiilor de admisibilitate (inexistența unei veritabile chestiuni de drept), în temeiul art. 475—477 din Codul de procedură penală, s-a solicitat respingerea, ca inadmisibilă, a sesizării.

X. Dispoziții legale incidente:

Art. 598 din Codul de procedură penală — Contestația la executare

(1) Contestația împotriva executării hotărârii penale se poate face în următoarele cazuri:

a) când s-a pus în executare o hotărâre care nu era definitivă;

b) când executarea este îndreptată împotriva altei persoane decât cea prevăzută în hotărârea de condamnare;

c) când se ivește vreo nelămurire cu privire la hotărârea care se execută sau vreo împiedicare la executare;

d) când se invocă amnistia, prescripția, grațierea sau orice altă cauză de stingere ori de micșorare a pedepsei.

(2) În cazurile prevăzute la alin. (1) lit. a), b) și d), contestația se face, după caz, la instanța prevăzută la art. 597 alin. (1) sau (6), iar în cazul prevăzut la alin. (1) lit. c), la instanța care a pronunțat hotărârea ce se execută. În cazul în care nelămurirea privește o dispoziție dintr-o hotărâre pronunțată în apel sau în recurs în casație, competența revine, după caz, instanței de apel sau Înaltei Curți de Casație și Justiție.

Art. 43 din Codul penal — Pedeapsa în caz de recidivă

(1) Dacă înainte ca pedeapsa anterioară să fi fost executată sau considerată ca executată se săvârșește o nouă infracțiune în stare de recidivă, pedeapsa stabilită pentru aceasta se adaugă la pedeapsa anterioară neexecutată ori la restul rămas neexecutat din aceasta.

(2) Când înainte ca pedeapsa anterioară să fi fost executată sau considerată ca executată sunt săvârșite mai multe infracțiuni concurente, dintre care cel puțin una se află în stare de recidivă, pedepsele stabilite se contopesc potrivit dispozițiilor referitoare la concursul de infracțiuni, iar pedeapsa rezultată se adaugă la pedeapsa anterioară neexecutată ori la restul rămas neexecutat din aceasta.

(3) Dacă prin însumarea pedepselor în condițiile alin. (1) și (2) s-ar depăși cu mai mult de 10 ani maximul general al pedepsei închisorii, iar pentru cel puțin una dintre infracțiunile săvârșite pedeapsa prevăzută de lege este închisoarea de 20 de ani sau mai mare, în locul pedepselor cu închisoarea se poate aplica pedeapsa detențiunii pe viață.

(4) Când pedeapsa anterioară sau pedeapsa stabilită pentru infracțiunea săvârșită în stare de recidivă este detențiunea pe viață, se va executa pedeapsa detențiunii pe viață.

(5) Dacă, după ce pedeapsa anterioară a fost executată sau considerată ca executată, se săvârșește o nouă infracțiune în stare de recidivă, limitele speciale ale pedepsei prevăzute de lege pentru noua infracțiune se majorează cu jumătate.

Art. 55¹ din Legea nr. 254/2013 privind executarea pedepselor și a măsurilor privative de libertate dispuse de organele judiciare în cursul procesului penal — Compensarea în cazul cazării în condiții necorespunzătoare

(1) La calcularea pedepsei executate efectiv se are în vedere, indiferent de regimul de executare a pedepsei, ca măsură compensatorie, și executarea pedepsei în condiții necorespunzătoare, caz în care, pentru fiecare perioadă de 30 de zile executate în condiții necorespunzătoare, chiar dacă acestea nu sunt consecutive, se consideră executate, suplimentar, 6 zile din pedeapsa aplicată.

(2) În sensul prezentului articol, se consideră condiții necorespunzătoare cazarea unei persoane în oricare centru de detenție din România care a avut lipsuri la condițiile impuse de standardele europene.

(3) În sensul prezentului articol, se consideră executare a pedepsei în condiții necorespunzătoare cazarea în oricare dintre situațiile următoare:

a) cazarea într-un spațiu mai mic sau egal cu 4 mp/deținut, care se calculează, excluzând suprafața grupurilor sanitare și a spațiilor de depozitare a alimentelor, prin împărțirea suprafeței

totale a camerelor de deținere la numărul de persoane cazate în camerele respective, indiferent de dotarea spațiului în cauză;

b) lipsa accesului la activități în aer liber;

c) lipsa accesului la lumină naturală sau aer suficient ori disponibilitatea de ventilație;

d) lipsa temperaturii adecvate a camerei;

e) lipsa posibilității de a folosi toaleta în privat și de a se respecta normele sanitare de bază, precum și cerințele de igienă;

f) existența infiltrațiilor, igrasiei și mucegaiului în pereții camerelor de detenție.

(4) Dispozițiile alin. (3) se aplică în mod corespunzător și la calcularea pedepsei executate efectiv ca măsură preventivă/pedeapsă în centrul de reținere și arestare preventivă în condiții necorespunzătoare.

(5) În sensul prezentului articol, nu se consideră executare a pedepsei în condiții necorespunzătoare ziua sau perioada în care persoana a fost:

a) internată în infirmerii din cadrul locurilor de deținere, în spitale din rețeaua sanitară a Administrației Naționale a Penitenciarelor, a Ministerului Afacerilor Interne sau din rețeaua sanitară publică;

b) în tranzit.

(6) Dispozițiile prezentului articol nu se aplică în cazul în care persoana a fost despăgubită pentru condiții necorespunzătoare de detenție, prin hotărâri definitive ale instanțelor naționale sau ale Curții Europene a Drepturilor Omului, pentru perioada pentru care s-au acordat despăgubiri și a fost transferată sau mutată într-un spațiu de detenție având condiții necorespunzătoare.

(7) Beneficiul aplicării dispozițiilor alin. (1) nu poate fi revocat.

(8) Perioada pentru care se acordă zile considerate ca executate în compensarea cazării în condiții necorespunzătoare se calculează începând cu 24 iulie 2012.

XI. Raportul asupra chestiunii de drept supuse dezlegării

Soluția propusă de judecătorul-raportor a fost aceea de respingere, ca inadmisibilă, a sesizării formulate de Tribunalul Brăila — Secția penală, pentru pronunțarea unei hotărâri prealabile în vederea dezlegării de principiu a următoarei chestiuni de drept: *„În aplicarea dispozițiilor art. 55¹ alin. (1) din Legea nr. 254/2013, modificată prin Legea nr. 169/2017, referitoare la compensarea în cazul cazării în condiții necorespunzătoare a persoanelor private de libertate, dacă la calcularea pedepsei efectiv executate se are în vedere și o pedeapsă executată la termen anterior pedepsei care se execută la acest moment și în privința căreia nu au fost aplicabile dispozițiile legale referitoare la instituția liberării condiționate.”*

În esență, s-a reținut că prin dispozitivul și considerentele a două hotărâri prealabile și a unei decizii în interesul legii anterioare instanța supremă a statuat asupra problemelor de drept generate de dificultăți în interpretarea și aplicarea prevederilor art. 55¹ din Legea nr. 254/2013, iar aceste decizii conțin elemente suficiente care să conducă la dezlegarea chestiunii de drept supuse analizei.

ÎNALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE,

cu privire la sesizarea formulată de Tribunalul Brăila — Secția penală în Dosarul nr. 4.614/196/2019, prin care se solicită pronunțarea unei hotărâri prealabile pentru dezlegarea chestiunii de drept: *„În aplicarea dispozițiilor art. 55¹ alin. (1) din Legea nr. 254/2013, modificată prin Legea nr. 169/2017, referitoare la compensarea în cazul cazării în condiții necorespunzătoare a persoanelor private de libertate, dacă la calcularea pedepsei efectiv executate se are în vedere și o pedeapsă executată la termen anterior pedepsei care se execută la acest moment și în privința căreia nu au fost*

aplicabile dispozițiile legale referitoare la instituția liberării condiționate”, reține următoarele:

Înainte de a proceda la o analiză în fond a problemei de drept supuse dezbaterei, Înalta Curte de Casație și Justiție constată că nu sunt îndeplinite cumulativ condițiile de admisibilitate a sesizării în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile, față de prevederile art. 475 din Codul de procedură penală, pentru considerentele arătate în continuare.

Din interpretarea sistemică a dispozițiilor art. 475 din Codul de procedură penală reies patru condiții care trebuie îndeplinite în mod cumulativ pentru admisibilitatea sesizării Înaltei Curți de Casație și Justiție în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile pentru dezlegarea unei chestiuni de drept, și anume:

A) întrebarea să fie formulată în cursul judecății și de un complet al Înaltei Curți de Casație și Justiție, al unei curți de apel sau tribunal;

B) cauza să fie soluționată în ultimă instanță;

C) să existe o chestiune de drept de a cărei lămurire depinde soluționarea pe fond a cauzei respective;

D) Înalta Curte să nu fi statuat anterior asupra acelei chestiuni printr-o hotărâre prealabilă sau printr-un recurs în interesul legii și nici nu face obiectul unui recurs în interesul legii în curs de soluționare.

Se constată că sesizarea formulată de Tribunalul Brăila — Secția penală, în ceea ce privește problema de drept supusă discuției, este inadmisibilă, întrucât Înalta Curte de Casație și Justiție a statuat printr-un recurs în interesul legii și prin două hotărâri prealabile asupra problemelor de drept generate de dificultăți în interpretarea și aplicarea prevederilor art. 55¹ din Legea nr. 254/2013, ridicate inoportun și de către instanța de trimitere, în accepțiunea atribuită acestei condiții de admisibilitate prevăzută de dispozițiile art. 475 din Codul de procedură penală (punctul D).

Concret, în jurisprudența Completului pentru dezlegarea unor chestiuni de drept în materie penală, condiția prevăzută de art. 475 din Codul de procedură penală, respectiv ca „Înalta Curte de Casație și Justiție să nu fi statuat asupra chestiunii de drept printr-o hotărâre prealabilă sau printr-un recurs în interesul legii”, presupune ca instanța supremă să nu fi statuat prin dispozitivul și considerentele ori prin considerentele unei hotărâri prealabile anterioare sau ale unei decizii în interesul legii anterioare asupra chestiunii de drept. În ipoteza în care considerentele unei hotărâri prealabile anterioare sau ale unei decizii în interesul legii anterioare conțin elemente suficiente care să conducă la dezlegarea chestiunii de drept, sesizarea devine inadmisibilă.

În acest sens, prin Decizia nr. 18 din 5 decembrie 2018, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 73 din 30 ianuarie 2019, Înalta Curte de Casație și Justiție — Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept în materie penală a reținut că îndeplinirea acestei condiții *se analizează nu numai prin raportare la hotărâri prin care să se fi statuat în mod explicit asupra problemei de drept ridicate de instanța de trimitere, ci și pe baza considerentelor unei asemenea decizii, dacă aceasta oferă elemente suficiente care să conducă la dezlegarea problemei de drept invocate.*

În speță, deși chestiunea de drept ridicată prin intermediul sesizării în cauză nu a mai fost examinată, iar Înalta Curte de Casație și Justiție nu a statuat în mod explicit asupra ei printr-o hotărâre prealabilă sau printr-un recurs în interesul legii și nici nu face obiectul unui recurs în interesul legii în curs de soluționare, se apreciază că nu este necesară intervenția instanței supreme, fiind deja pronunțate trei decizii, care prezintă criteriile pe baza cărora instanța de trimitere poate soluționa problema de drept.

Convergent, instanța supremă, Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept în materie penală, prin Decizia nr. 17 din 10 mai 2017, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I,

nr. 495 din 29 iunie 2017, a reținut că, deși nu există o hotărâre prealabilă sau o decizie pronunțată într-un recurs în interesul legii prin care să se fi statuat explicit asupra chestiunii de drept ridicate de instanța de trimitere, dezlegarea acesteia rezultă în mod implicit dintr-o astfel de decizie, pronunțată anterior de către Înalta Curte de Casație și Justiție.

S-a mai reținut că atât soluția, cât și considerentele Deciziei nr. 13 din 19 septembrie 2011, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 794 din 9 noiembrie 2011, își păstrează valabilitatea și în condițiile noului Cod de procedură penală, fiind pe deplin aplicabile *mutatis mutandis* și în cauza în care s-a făcut sesizarea.

Astfel, din perspectiva celor ce preced relativ la situația supusă analizei se observă că prin:

— Decizia nr. 7 din 26 aprilie 2018, Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept în materie penală al Înaltei Curți de Casație și Justiție a stabilit că, în interpretarea dispozițiilor art. 55¹ din Legea nr. 254/2013, pentru determinarea restului de pedeapsă rămas neexecutat în vederea aplicării tratamentului sancționator de la art. 104 alin. (2) coroborat cu art. 43 alin. (1) din Codul penal trebuie recalculată, începând cu data de 24.07.2012, perioada executată efectiv din pedeapsa din a cărei executare a fost dispusă liberarea condiționată anterior intrării în vigoare a Legii nr. 169/2017, prin considerarea ca executate suplimentar a zilelor calculate ca executate în considerarea condițiilor de detenție necorespunzătoare;

— Decizia nr. 8 din 11 martie 2019, Completul competent să judece recursul în interesul legii al Înaltei Curți de Casație și Justiție a statuat, în dispozitivul deciziei menționate, următoarele: competența soluționării cererii prin care o persoană privată de libertate solicită acordarea zilelor compensatorii în baza art. 55¹ din Legea nr. 254/2013 pentru restul de pedeapsă rezultat dintr-o condamnare anterioară și care se regăsește în pedeapsa în a cărei executare se află revine instanței de executare sau instanței în a cărei circumscripție se află locul de deținere, pe calea contestației la executare întemeiate pe dispozițiile art. 598 alin. (1) lit. d) din Codul de procedură penală;

— Decizia nr. 15 din 26 septembrie 2018, Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept în materie penală a stabilit că, în interpretarea dispozițiilor art. 43 alin. (1) și (5) din Codul

penal, prin pedeapsa „executată sau considerată ca executată”, ce constituie primul termen al recidivei, se are în vedere pedeapsa recalculată ca urmare a aplicării art. 55¹ din Legea nr. 254/2013.

În aceste condiții, instanța de trimitere sesizează instanța supremă cu o chestiune de drept, respectiv „În aplicarea dispozițiilor art. 55¹ alin. (1) din Legea nr. 254/2013, modificată prin Legea nr. 169/2017, referitoare la compensarea în cazul cazării în condiții necorespunzătoare a persoanelor private de libertate, dacă la calcularea pedepsei efectiv executate se are în vedere și o pedeapsă executată la termen anterior pedepsei care se execută la acest moment și în privința căreia nu au fost aplicabile dispozițiile legale referitoare la instituția liberării condiționate”, care putea fi soluționată prin intermediul deciziilor sus-menționate, din considerentele și dispozitivul cărora decurge, fără a fi necesar un raționament logico-juridic complex, răspunsul pentru prezenta problemă de drept.

Mai exact, calificarea cu caracter general a zilelor compensatorii drept „cauză de micșorare a pedepsei”, de către Înalta Curte de Casație și Justiție, indiferent de particularitățile contestației la executare, constituie un element decisiv și suficient care să conducă la dezlegarea chestiunii de drept și să permită instanței de trimitere soluționarea pe fond a contestației la executare.

Constatând neîndeplinită una dintre condițiile de admisibilitate menționate de art. 475 din Codul de procedură penală, Înalta Curte nu va proceda la analizarea pe fond a chestiunii de drept ce face obiectul prezentei cauze, urmând a respinge, ca inadmisibilă, sesizarea formulată de Tribunalul Brăila — Secția penală, în Dosarul nr. 4.614/196/2019, prin care se solicită pronunțarea unei hotărâri prealabile pentru dezlegarea chestiunii de drept vizând *aplicarea dispozițiilor art. 55¹ alin. (1) din Legea nr. 254/2013, modificată prin Legea nr. 169/2017, referitoare la compensarea în cazul cazării în condiții necorespunzătoare a persoanelor private de libertate*, respectiv dacă la calcularea pedepsei efectiv executate se are în vedere și o pedeapsă executată la termen anterior pedepsei care se execută la acest moment și în privința căreia nu au fost aplicabile dispozițiile legale referitoare la instituția liberării condiționate.

ÎNALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE

În numele legii

DECIDE:

Respinge, ca inadmisibilă, sesizarea formulată de Tribunalul Brăila — Secția penală în Dosarul nr. 4.614/196/2019, prin care se solicită pronunțarea unei hotărâri prealabile pentru dezlegarea chestiunii de drept: „În aplicarea dispozițiilor art. 55¹ alin. (1) din Legea nr. 254/2013, modificată prin Legea nr. 169/2017, referitoare la compensarea în cazul cazării în condiții necorespunzătoare a persoanelor private de libertate, dacă la calcularea pedepsei efectiv executate se are în vedere și o pedeapsă executată la termen anterior pedepsei care se execută la acest moment și în privința căreia nu au fost aplicabile dispozițiile legale referitoare la instituția liberării condiționate.”

Obligatorie de la data publicării în Monitorul Oficial al României, Partea I, potrivit art. 477 alin. (3) din Codul de procedură penală.

Pronunțată în ședință publică astăzi, 27 noiembrie 2019.

PREȘEDINTELE SECȚIEI PENALE A ÎNALTEI CURȚI
DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE
DANIEL GRĂDINARU

Magistrat-asistent,
Cristina Roșu

ABONAMENTE LA PUBLICAȚIILE OFICIALE PE SUPORT FIZIC

— Prețuri pentru anul 2020 —

Nr. crt.	Denumirea publicației	Valoare (TVA 5% inclus) — lei		
		12 luni	3 luni	1 lună
1.	Monitorul Oficial, Partea I	1.310	360	131
2.	Monitorul Oficial, Partea I, limba maghiară	1.640		150
3.	Monitorul Oficial, Partea a II-a	2.460		220
4.	Monitorul Oficial, Partea a III-a	470		50
5.	Monitorul Oficial, Partea a IV-a	1.880		170
6.	Monitorul Oficial, Partea a VI-a	1.750		160
7.	Monitorul Oficial, Partea a VII-a	600		55
8.	Colecția Legislația României	500	130	
9.	Colecția Hotărâri ale Guvernului României	800		75

NOTĂ:

Monitorul Oficial, Partea I bis, se multiplică și se achiziționează pe bază de comandă.

ABONAMENTE LA PRODUSELE ÎN FORMAT ELECTRONIC

— Prețuri pentru anul 2020 —

Produs	Abonamentul FLEXIBIL (Monitorul Oficial, Partea I + alte 3 părți ale Monitorului Oficial, la alegere)									
	Lunar					Anual				
	Online/ Monopost	Rețea 5	Rețea 25	Rețea 100	Rețea 300	Online/ Monopost	Rețea 5	Rețea 25	Rețea 100	Rețea 300
AutenticMO	60	150	380	910	2.000	550	1.380	3.450	8.280	18.220
ExpertMO	100	250	630	1.510	3.320	1.000	2.500	6.250	15.000	33.000

Produs	Abonamentul COMPLET (Monitorul Oficial, Partea I + toate celelalte părți ale Monitorului Oficial)									
	Lunar					Anual				
	Online/ Monopost	Rețea 5	Rețea 25	Rețea 100	Rețea 300	Online/ Monopost	Rețea 5	Rețea 25	Rețea 100	Rețea 300
AutenticMO	70	180	450	1.080	2.380	650	1.630	4.080	9.790	21.540
ExpertMO	120	300	750	1.800	3.960	1.200	3.000	7.500	18.000	39.600

Colecția Monitorul Oficial în format electronic, oricare dintre părțile acestuia	70 lei/an
--	-----------

Prețurile sunt exprimate în lei și conțin TVA.

Mai multe informații puteți găsi pe site-ul www.expert-monitor.ro, unde puteți aplica online comanda.

EDITOR: PARLAMENTUL ROMÂNIEI — CAMERA DEPUTAȚILOR



„Monitorul Oficial” R.A., Str. Parcului nr. 65, sectorul 1, București; C.I.F. RO427282,
 IBAN: RO55RNCB0082006711100001 Banca Comercială Română — S.A. — Sucursala „Unirea” București
 și IBAN: RO12TREZ7005069XXX000531 Direcția de Trezorerie și Contabilitate Publică a Municipiului București
 (alocat numai persoanelor juridice bugetare)
 Tel. 021.318.51.29/150, fax 021.318.51.15, e-mail: marketing@ramo.ro, internet: www.monitoruloficial.ro
 Adresa pentru publicitate: Centrul pentru relații cu publicul, București, șos. Panduri nr. 1,
 bloc P33, parter, sectorul 5, tel. 021.401.00.73, fax 021.401.00.71 și 021.401.00.72
 Tiparul: „Monitorul Oficial” R.A.

